

INTERNATIONAL WEEKLY

Nº 35 — 36

25.10.2012-06.11.2012

Видання "INTERNATIONAL WEEKLY"
здійснюється за підтримкою
ФОНДУ ФРІДРІХА НАУМАННА ЗА СВОБОДУ
та Центру інформації та документації
НАТО в Україні

УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	4
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	4
ВИБОРИ 2012 ТА ПЕРСПЕКТИВИ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З ЄС.....	4
ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ	5
02.11.2012. УГОДУ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС ЩОДО ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМІ "БАСЕЙН ЧОРНОГО МОРЯ 2007-2013 РР." БУДЕ ПРОДОВЖЕНО.....	5
25.10.2012. УКРАЇНА ПРОВАЛИЛА ПЛАН ДІЙ ЩОДО УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄВРОСОЮЗОМ.....	6
ІНШІ ПОДІЇ В ЄС	6
31.10.2012. ЄВРОСОЮЗ ШУКАЄ НОВУ ФОРМУЛУ ПОРЯТУНКУ ГРЕЦІЇ	6
02.11.2012. БРИТАНІЯ ПОГРОЖУЄ ВЕТУВАТИ БЮДЖЕТНІ ПЛАНИ ЄС.....	7
УКРАЇНА – НАТО	9
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	9
УКРАЇНА МАЄ НАМІР ПРОДОЖИТИ СВОЮ УЧАСТЬ У РАМКАХ НОВОЇ МІСІЇ НАТО В АФГАНІСТАНІ І ПІСЛЯ ЗАПЛАНОВАНОЇ ДАТИ ВИВЕДЕННЯ ВІЙСЬК У 2014 РОЦІ.....	9
ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ.....	11
30.10.2012. НАТО ВІТАЄ АКТИВНІСТЬ УКРАЇНЦІВ, АЛЕ БЕРЕ ДО УВАГИ ВИЯВЛЕНІ НЕДОЛІКИ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ – РАСМУССЕН.....	11
05.11.2012. РАСМУССЕН ВВАЖАЄ, що ВИБОРИ НЕ ПРОСУНУЛИ УКРАЇНУ ШЛЯХОМ ДЕМОКРАТІЇ.....	11
НАТО У ФОКУСІ ТИЖНЯ	12
05.11.2012. ГЕНСЕК НАТО ВІЗНАВ, що ПРОГРЕСУ ПО ЄВРОПРО З РОСІЄЮ НЕМАЄ	12
ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА	13
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	13
СТРАТЕГІЧНІ НАМІРИ І ТАКТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ: ПРО РОБОЧИЙ ВІЗИТ В. ЯНУКОВИЧА ДО МОСКВИ	13
ПАРЛАМЕНТ	15
29.10.2012. ОЦІНКИ ВИБОРІВ СПОСТЕРІГАЧАМИ ОБСЄ І СНД СУТТЄВО РІЗНЯТЬСЯ.....	15
29.10.2012. КАНАДСЬКІ СПОСТЕРІГАЧІ ВІДМОВИЛИСЯ ВИЗНАТИ ВИБОРИ В УКРАЇНІ «ПОВНІСТЮ ЧЕСНИМИ»	17
29.10.2012. НА ВИБОРАХ В УКРАЇНІ ЗМАГАЛИСЯ ГРОШІ – МІЖНАРОДНІ СПОСТЕРІГАЧІ.....	17
29.10.2012. ОБСЄ І ПАРЄ ПРО ВИБОРИ: УКРАЇНЦІ ЗАСЛУГОВУВАЛИ КРАЩОГО.....	18
30.10.2012. ІНОЗЕМНІ ЗМІ ПРО ВИБОРИ В УКРАЇНІ: МІЦНА ХВАТКА ПАРТІЇ ВЛАДИ.....	19
30.10.2012. ЄВРОСОЮЗ ОЦІНИВ ВИБОРИ В УКРАЇНІ з "ПЕСИМІСТИЧНИМ ОПТИМІЗМОМ"	20
30.10.2012. СПОСТЕРІГАЧІ ЗАНЕПОКОЄНІ ПОВІЛЬНИМ ПІДРАХУНКОМ ГОЛОСІВ	22
30.10.2012. УКРАЇНА ПІСЛЯ ВИБОРАВ: МАЛОВІШНІ ПРОГНОЗИ НІМЕЦЬКИХ ПОЛІТОЛОГІВ	23
30.10.2012. ЗАХІД ГОВОРІТЬ ПРО "КРОК НАЗАД" У ДЕМОКРАТИЧНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	24
31.10.2012. ПІРРОВА ПЕРЕМОГА ПРЕЗИДЕНТА.....	25
31.10.2012. ЄС МУСИТЬ ВЕСТИ АМБІЦІЙНУ ПОЛІТИКУ ЩОДО УКРАЇНИ, А НЕ ВПАДАТИ У ВІДЧАЙ (ЄВРОПЕЙСЬКА ПРЕСА)	26
ОПОЗИЦІЯ	27
02.11.2012. ОПОЗИЦІЯ, У ЗВ'ЯЗКУ З МАСОВИМИ ФАЛЬСИФІКАЦІЯМИ, ХОЧЕ ЗУСТРІТИСЯ З МІСІЄЮ ОБСЄ, ПАРЄ, ТА ПОСЛАМИ ЄС І США	27
УКРАЇНА ТА ІНШІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	28
ООН.....	28
25.10.2012. КРАЇНИ ООН ВКАЗАЛИ КИЄВУ НА ПРОБЛЕМИ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ.....	28
02.11.2012. УРЯД УКРАЇНИ ТА ЮНІСЕФ ПІДПІСАЛИ НОВУ П'ЯТИРІЧНУ ПРОГРАМУ СПІВПРАЦІ ВАРТІСТЮ 20 МЛН ДОЛ.	29
МВФ	29
26.10.2012. МІСІЯ МВФ: ЧОМУ САМЕ ЗАРАЗ?.....	29
02.11.2012. МВФ: УКРАЇНСЬКА ВЛАДА ЗАЦІКАВИЛАСЯ ВІДНОВЛЕННЯМ КРЕДИТУВАННЯ	32
02.11.2012. ПРОГНОЗ ЕКОНОМІСТІВ: РЕФОРМ НЕ БУДЕ, КОМУНАЛКА ПОДОРОЖЧАЄ.....	32
ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ	33
КРАЇНИ ЄВРОПИ	33

НІМЕЧЧИНА.....	33
25.10.2012. МОДЕРНІЗАЦІЯ ГАЗОГОНІВ: УКРАЇНА РОБИТЬ ПЕРШИЙ МАЛЕНЬКИЙ КРОК.....	33
01.11.2012. УКРАЇНА КУПУВАТИМЕ ГАЗ У НІМЕЧЧИНІ.....	34
01.11.2012. УКРАЇНА МОЖЕ ІМПОРТУВАТИ БЛИЗЬКО 57 МЛН КУБ. М НІМЕЦЬКОГО ГАЗУ ДО КІНЦЯ РОКУ	35
02.11.2012. В УКРАЇНУ ПІШОВ ГАЗ З ЄВРОПИ	35
КРАЇНИ БЛИЗЬКОГО СХОДУ ТА АФРИКИ.....	36
ІРАН.....	36
02.11.2012. УКРАЇНА ТА ІРАН СПІВПРАЦЮВАТИМУТЬ У СФЕРІ ОСВІТИ І НАУКИ, - МОН	36

УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Вибори 2012 та перспективи співробітництва України з ЄС.

За виборчими перегонами в Україні слідкував практично весь світ, на виборчих дільницях було понад 4 тисячі міжнародних спостерігачів. Більше того, висновки, звіти та заяви представників Європейського Союзу для України визначають подальшу перспективу співробітництва України з ЄС.

30 березня 2012 року у Брюсселі була парафована Угода про асоціацію. Але парафування угоди — це тільки перший етап на шляху підписання угоди, більше того, даний вид процедури, по суті, не означає обов'язковість підписання цієї угоди. Ще в березні, після парафування Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, представники ЄС заявляли, що подальша доля даного документу залежить від парламентських виборів в Україні. Відповідно, ЄС пильно слідкував за даний процесом. Київ намагався продемонструвати спостерігачам, що Україна може забезпечити проведення чесних та вільних виборів. Задля цього на виборчих дільницях були встановлені відеокамери (це мало зробити процес голосування більш прозорим).

Перша офіційна заява ЄС¹ з'явилася тільки пізно ввечері 29 жовтня. В цій заяві Верховний представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Кетрін Ештон та комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Стефан Фюле найбільшу увагу приділили найбільш чутливої процедури щодо можливих фальсифікацій, а саме - **процесу підрахунку голосів та встановленню результатів виборів**. В своїй заяві вони підkreślili, що остаточна оцінка буде залежати від пост-виборчого розвитку, за яким Європейський Союз буде уважно спостерігати.

Наступне **зауваження** з боку Європейського Союзу в даній заяві **стосувалося Юлії Тимошенко та Юрія Луценко**, які перебувають у в'язниці. Але, знову ж таки, представники ЄС намагалися уникати називати імена відкрито, що знову ж таки підкреслює обережність у висловлюваннях на рахунок виборів в Україні. Ще одним **недоліком**, який був підкреслений з боку європейців, став той факт, що **правляча партія** під час передвиборчої кампанії **мала більший доступ до методів агітації**, крім того, українські **ЗМІ підтримували саме її**.

¹ Jointstatement by High Representative Catherine Ashton and Commissioner Štefan Fule on the parliamentary elections in Ukraine.

[Електронний ресурс: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/133255.pdf]

Проте, вже, о3 листопада 2012 року, з'явилася нова заява вищезазначених представників Європейського Союзу, в якій підкреслювалось, що ЄС пильно спостерігає за виборами в Україні і дуже стурбований тим фактом, що через 5 днів після завершення голосування консолідований результати ще не були оголошенні. Вони закликають владу та всіх зацікавлених сторін вжити необхідних заходів для завершення підрахунку голосів, оголошення результатів та розгляду скарг якнайшвидше в повній відповідності з встановленими правилами і процедурами.²

Хоча представники Європейського Союзу критикують вибори в Україні, але жоден з них не намагається прогнозувати подальший розвиток співробітництва України та ЄС та долю Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС. Не йде мова і про застосування будь-яких санкцій до України. Але зважаючи на процес підрахунку голосів, масові фальшування і порушення законів та принципів проведення виборів, невідомо, чи будуть дані вибори визнані Європейським Союзом та світовою спільнотою в цілому.

Всі заяви з боку представників Європейського Союзу дають зрозуміти, що вони зайняли очікувальну позицію. ЄС не має наміру одразу після виборів *припинити співробітництво з Україною*, оскільки, ***по-перше***, в такому випадку, зовнішньополітичний вектор останньої буде остаточно спрямований в бік Російської Федерації, оскільки таким чином правляча партія зможе зберегти свою владу. ***По-друге***, не дивлячись ні на що, Європа не втрачає надію, що новий уряд буде діяти в інтересах європейської орієнтації. ***По-третє***, ЄС зацікавлений у тісному співробітництві з Україною, але в той самий час, Європа не може зрадити демократичні цінності і тим самим підірвати свій авторитет.

В якості висновку варто зазначити, що ЄС не прогнозує покращення відносин з Україною. Заморожений стан Угоди про Асоціацію не зазнає змін. **Головне питання на даний момент:** чи визнає Європа результати виборів легітимними і чи не застосує санкцій до України. В будь-якому випадку, Угода про асоціацію навряд чи буде підписана до кінця року, як це прогнозується офіційною владою. Крім того, Європа не поступиться демократичними цінностями у своїй політиці та у політиці своїх партнерів. ЄС певною мірою припускає можливість ескалації політичного конфлікту в Україні після парламентських виборів 2012 і приведе до того, що В.Янукович буде змушений схилитися до Росії. В будь-якому випадку, остаточні оцінки та заяви з боку ЄС щодо виборів до Верховної Ради України в 2012 році очікуються через 2 місяці. По суті, тоді, коли склад парламенту буде остаточно сформований.

ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ

02.11.2012. Угоду між Україною та ЄС щодо фінансування програми "Басейн Чорного моря 2007-2013 рр." буде продовжено

Уряд уповноважив Міністра економічного розвитку і торгівлі України Петра Порошенка підписати Додаткову Угоду між Урядом України та Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, до Угоди про фінансування Спільної операційної програми «Басейн Чорного моря 2007 – 2013 роки».

Відповідне розпорядження, розроблене Мінекономрозвитку, прийняте 31 жовтня 2012 року на засіданні Кабінету Міністрів України.

Метою Додаткової Угоди є продовження терміну реалізації Угоди про фінансування Спільної операційної програми «Басейн Чорного моря 2007 – 2013 роки» на один рік – з 31.12.2014 р. до 31.12.2015 р. Подовження терміну виконання Угоди дозволить завершити

²Statement by the Spokespersons of High Representative Catherine Ashton and Commissioner Štefan Fule on the parliamentary elections in Ukraine.

[Електронний ресурс:http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/133281.pdf]

реалізацію діючих проектів за участю українських бенефіціарів та укласти контракти для впровадження нових проектів в рамках Програми.

На сьогодні у рамках Програми реалізується чи знаходиться на стадії підготовки за участю української сторони 41 проект, що були відібрані на конкурсній основі. Проекти націлені на покращення соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів, задіяних у Програмі; охорону та збереження навколошнього середовища; підтримку культурних і освітніх мереж з метою створення спільнотного культурного середовища в басейні Чорного моря.

Урядовий портал

25.10.2012. Україна провалила план дій щодо Угоди про асоціацію з Євросоюзом

Моніторинг показав, що Україна не досягла значних успіхів щодо десяти пунктів Порядку денного асоціації Україна — Європейський Союз. Змін не відбулося ані в забезпеченні прав людини, ані в боротьбі з корупцією.

Український уряд не виконав жодного пріоритету Порядку денного асоціації Україна — Європейський Союз на 2011-2012 роки, свідчать дані моніторингу, проведений Громадянською мережею «ОПОРА» спільно з European partnership for democracy (Бельгія).

«Жоден із пріоритетів на 2011-2012 роки виконаний не був. Є певні зрушения, але не можна сказати, що вони значні. Ми не можемо назвати жодного пріоритету, в якому Україна досягла б явного успіху», — сказала керівник проектів громадянської мережі «ОПОРА» Ірина Швець.

За її словами, в період з квітня 2011 року по вересень 2012 року був проведений комплексний моніторинг секції «Політичний діалог» порядку денного асоціації.

Зокрема, дослідження покрило 10 тематичних напрямків: конституційна реформа в Україні; функціонування місцевого самоврядування; реформування системи держуправління, виборчого законодавства, судової системи; забезпечення поваги прав людини; свобода інформації; забезпечення свободи волевиявлення, зборів та об'єднання; забезпечення дотримання прав нацменшин; боротьба з корупцією.

Європейські лідери відмовилися підписувати Угоду про асоціацію з Україною в грудні 2011 року. Пізніше європейські політики неодноразово заявляли, що при нинішній ситуації з демократією в Україні підписання документа неможливо.

Дзеркало тижня

Інші події в ЄС

31.10.2012. Євросоюз шукає нову формулу порятунку Греції

Часу для ухвалення кардинальних рішень з порятунку Греції залишається дедалі менше. Схоже, що єдиний вихід - третій пакет допомоги Афінам.

Якщо до середини листопада Афіни не отримають черговий транш допомоги обсягом 31,5 мільярда євро, формальне банкрутство Греції може стати невідворотним. Тому міністром фінансів еврозони необхідно не пізніше 12 листопада, коли вони зберуться на чергове засідання, дати зелене світло для переказу грошей Афінам, які притримують ще з липня.

Однак цілком очевидно, що умови їх отримання Афіни так само, як і раніше, не виконують. Водночас у Європейському Союзі на вищому політичному рівні, судячи з усього, мають намір докласти максимум зусиль, щоб запобігти банкрутству Греції. Оскільки непередбачувані наслідки такої події були б, принаймні нині, занадто великим ризиком для всієї еврозони.

Більше часу і більше грошей

Тож, необхідно терміново виробити не просто нові умови, а нову формулу порятунку Греції. Підготовку відповідних рішень 31 жовтня під час екстреної телефонної конференції обговорювали міністри фінансів країн еврозони.

Досі йшлося про те, що достатньо просто надати Греції більше часу для виконання її зобов'язань перед кредиторами. "Більше часу не означає автоматично більше грошей", - ще в кінці серпня запевняв читачів німецької газети Bild грецький прем'єр-міністр Антоніс Самарас, пояснюючи своє прохання про дворічну відстрочку. Необхідні для цього періоду кошти Афіни обіцяли отримати за допомогою додаткових заходів економії і збільшення доходів держави.

І справді, до кінця жовтня грецький уряд представив пакет фіскальних заходів і реформ обсягом у 13,5 мільярда євро. Судячи з усього, пакет загалом і в цілому узгоджений з комісією

контролерів - так званою "трійкою". Тобто кредиторів Греції - Євросоюзу (ЄС), Європейського центрального банку (ЕЦБ) і Міжнародного валутного фонду (МВФ).

Щоправда, немає жодних гарантій, що грецький парламент, якому до 5 листопада необхідно представити цей план, його затвердить. Хоча б тому, що молодший партнер правлячої коаліції - партія Демократичні ліві - відмовляється схвалити низку запланованих заходів.

Так, ця партія, за даними агентства dpa, виступає проти скасування узаконеного 10-відсоткового підвищення зарплати в разі одруження. Вона не згодна також надавати роботодавцям право за домовленістю зі співробітниками платити їм зарплати, нижчі національних тарифних ставок, і до того ж вимагає, щоб приватизаційні проекти неодмінно затверджувалися парламентом. Усе це неприйнятно для "трійки".

Але навіть якщо новий пакет заходів економії парламент ухвалить, усіх фінансових проблем Греції це не вирішить. За різними оцінками, відтермінування при проведенні реформ вимагатиме додаткових коштів обсягом від 18 до 30 мільярдів євро. Тому останніми днями в Євросоюзі точиться інтенсивні розмови про новий, уже третій за рахунком пакет допомоги Афінам. Пропонуються найрізноманітніші заходи: подовжити чинні кредити, звільнити греків від обов'язку виплачувати відсотки за цими позиками або надати їм нові кошти зі стабфонду ESM, що розпочав роботу 8 жовтня.

Берлін відмовляється списувати борги ...

Але найбільш радикальну міру, як стверджують ЗМІ, пропонують представники МВФ у "трійці": знову "пробачити" Греції частину боргів. Навесні приватні інвестори (банки, страхові та інвестиційні компанії) під тиском урядів країн ЄС уже списали грецькі зобов'язання більш ніж на 100 мільярдів євро. Тепер від частини своїх вимог довелося б відмовитися самим державам, іншими словами - європейським платникам податків.

У Ангели Меркель і Вольфганга Шойбле - узгоджена позиція щодо Греції. Для Німеччини такий варіант є абсолютно неприйнятним. Про це ще в суботу, 27 жовтня, заявив у радіоінтерв'ю міністр фінансів ФРН Вольфганг Шойбле, який за рік до виборів до Бундестагу почав уголос міркувати про можливість забезпечити збалансований бюджет ФРН уже 2014 року. Ці плани будуть перекреслені, якщо, скажімо, доведеться списувати кредити, видані Греції німецьким державним банком KfW у рамках першого пакету допомоги 2010 року.

Категорично проти списання і канцлер ФРН Ангела Меркель. За її дорученням, офіційний представник уряду Німеччини Штеффен Зайберт послався в понеділок, 29 жовтня, на німецьке бюджетне законодавство, яке забороняє видавати кредити неплатоспроможним боржникам. На практиці це означає: якщо Німеччина нині "пробачить" Афінам хоча б частину боргів, то надалі вона не зможе брати участі в будь-якій програмі фінансової допомоги Греції, що повністю заблокує ці програми.

... і пропонує альтернативу

Водночас Берлін пропонує альтернативний варіант: зворотний викуп Грецією її боргових паперів. Отримавши відповідні кошти від стабфонду ESM, Афіни могли б почати скуповувати і вилучати з обороту випущені впродовж минулих років грецькі держоблігації, які нині котируються суттєво нижче номіналу. Це дозволить у середньостроковій перспективі значно знизити борговий тягар, адже вже за кілька років ці ж папери доведеться гасити за номіналом.

Однак ухвалення будь-яких конкретних рішень поки що відається малоймовірним. Вироблення нової формули підтримки Греції і одночасно посилення контролю за діяльністю грецького уряду швидше за все триватиме до 12 листопада.

DW.DE

02.11.2012. Британія погрожує ветувати бюджетні плани ЄС

Голова британського уряду Девід Кемерон не здобув підтримки парламентарів щодо додаткового фінансування, яке країна мала виділити Євросоюзу. За наслідками цього голосування, Лондон заявив, що виступає за скорочення європейського бюджету і що будь-яке рішення не в інтересах британських платників податків на саміті ЄС Кемерон заветує.

"Ми хочемо скорочення бюджету ЄС,- заявив у четвер, 1 листопада, міністр фінансів Великобританії Джордж Осборн в інтерв'ю "BBC Radio 4". - Ми починаємо переговори. Давайте подивимося, куди приведуть ці переговори".

Бунт консерваторів

Консервативні депутати дали британському прем'єр-міністрові Девіду Кемерону урок в галузі європейської політики та відкрито повстали проти нього. У середу кілька десятків консерваторів разом з опозиційними лейбористами проголосували проти планів Кемерона щодо британських відрахувань до бюджету ЄС.

Цей вотум є поразкою для бюджетного саміту ЄС, запланованого на кінець листопада. Після гарячої дискусії більшість депутатів проголосували за скорочення внеску Великобританії до загальноєвропейського кошика у період з 2014-го по 2020-й роки. Кемерон пропонував лише «заморозити» розмір внеску. Цю пропозицію прем'єра не підтримали 53 консерватора.

«Якщо Ви вважаєте, що у ЄС надто багато грошей, його бюджет роздутий і має зменшитися, тоді самі голосуйте за цю ініціативу», - заявив очільник «повсталих» торі Марк Реклесс. «Досить уже Британії щороку давати ЄС більше грошей», - заявив він, додавши, що скорочення – це єдине, на що погодяться торі.

Чи представлятиме Кемерон національні інтереси?

Для уряду Кемерона, за твердженням BBC, це голосування стало найбільшою поразкою відтоді, як він очолив британський уряд у травні 2010-го року. Різке несхвалення його планів ставить під сумнів насамперед компетентність прем'єра у європейських питаннях. Міністр закордонних справ Вільям Гейг заявив, що позицію парламенту буде взято до відома. За його словами, у принципі всі партії виступають за зменшення внеску до євробюджету.

У свою чергу Ед Боллс із Лейбористської партії наголосив: Кемерон почув позицію парламенту і тепер має представити в Брюсселі національні інтереси. «Але боюся, що для цього він надто слабкий», - додав він. На саміті ЄС наприкінці листопада позиції Кемерона будуть дуже вразливими. Єврокомісія хоче збільшити бюджет ЄС, розрахований на сім років, з 2014-го по 2020-й.

Європейський простір

УКРАЇНА – НАТО

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Україна має намір продовжити свою участь у рамках нової місії НАТО в Афганістані і після запланованої дати виведення військ у 2014 році

18-19 жовтня 2012 року Північноатлантична рада НАТО і посли кількох держав-партнерів здійснили візит до Афганістану, під час якого зустрілися з президентом країни Хамідом Карзаєм, членами уряду і парламенту в Кабулі, регіональними керівниками, а також провели зустрічі з командувачами Міжнародних сил сприяння безпеці (МССБ) і Афганських національних сил безпеки з регіональних командувань «Схід», «Південний Захід» та «Північ». Основною причиною такої масової поїздки стало зростання числа так званих «інсайдерських» атак, під час яких під впливом талібів та «Аль-Каїди» зброю проти військових НАТО почали застосовувати представники афганських сил безпеки. Внаслідок таких інцидентів цього року вже загинули 52 іноземних солдати. Згідно зі звітністю військових Альянсу, такі атаки становлять загрозу не тільки для військовослужбовців МССБ, але і для афганських солдатів, поліцейських і цивільних осіб. Відповідно, ключовими сьогодні є кроки зі скорочення ризику таких нападів, у тому числі, вдосконалення перевірка на благонадійність і відбір, контррозвідка та навчання культурі і традиціям. Тож, по суті, можна припустити, що такий хід подій лише підсилить прағнення НАТО зберегти свою присутність у країні і після запланованої дати виведення військ у 2014 році у рамках нової місії.

Сьогодні ж загальна чисельність МССБ становить 112 210 осіб від 50 країн-контрибуторів (разом з усіма країнами-членами НАТО), котрі сформували 24 групи з відновлення інфраструктури провінцій Афганістану. В країні триває передача місцевим афганським силам безпеки відповідальності за безпеку в Афганістані. Разом із тим, існує потреба у збільшенні допомоги для підготовки цих сил. Не дивлячись на те, що на сьогодні у країні діють 350 тисяч афганських військових, їхня підготовка залишається тим питанням, над яким Альянс прагне працювати і надалі, розгорнувши так звану «місію тренування, допомоги та підтримки». Адже, хоча більшість афганців і живе у відносно безпечному стабільному середовищі, за останні десять років виробництво герояну в країні зросло в 40 разів, для вирощування опійного маку на початок 2012 року було зайнято 130 тисяч гектарів. Згідно з оцінками комісії з міжнародних справ Конгресу США, таліби отримують щорічно 150 млн. дол. від нарковиробництва (за даними російської ФСКН, усього в Афганістані ці доходи становлять близько 4 млрд. дол.). Відтак, НАТО ще має докласти значних зусиль, аби втілити місію «недопущення відтворення в Афганістані притулку для терористів».

Тож після 2014 року присутність у країні іноземних військових має продовжуватися, по-перше, на підставі запиту уряду Афганістану, і, по-друге, на підставі рішення Ради Безпеки ООН. Рада Безпеки ООН продовжила перебування в Афганістані міжнародних військ під командуванням НАТО ще на один рік (до 13 жовтня 2013 року). Після цієї дати іноземні військові діятимуть у країні, фактично, лише на основі двосторонніх угод між окремими державами-членами Альянсу та Кабулом. Якщо керівництво країни погодиться на даний, «оновлений» формат взаємин, військові НАТО і надалі стримуватимуть активність бойовиків руху «Талібан», давши афганцям час узяти у свої руки контроль над країною. Хоча, з іншого боку, така нав'язливість із боку Заходу лише підсилюватиме агресію місцевих повстанців, не даючи легітимній владі остаточно взяти ситуацію під контроль.

В контексті цих тенденцій розвитку ситуації, **10 жовтня 2012 року делегація України на чолі з Міністром оборони України Дмитром Саламатіним взяла участь у засіданні Північноатлантичної ради НАТО на рівні міністрів оборони з країнами-контрибуторами операції МССБ Ісламської Республіки Афганістан**, під час якого було обговорено поточний прогрес переходного періоду, форми взаємодії держав в Афганістані за межами переходного періоду, а також формат місії під керівництвом НАТО після 2014 року. Було наголошено, що, підтримуючи єдність Альянсу у намірах продовжувати надавати підтримку уряду Афганістану після завершення переходного періоду і передачі відповідальності за питання безпеки в країні, Україна також зацікавлена у продовженні участі в міжнародних зусиллях в Афганістані. Наразі наша держава активно залучена до процесу планування нової місії під проводом НАТО у форматі «28+6» (28 країн-членів та 6 держав-партнерів Альянсу: Фінляндія, Швеція, Австралія, Нова Зеландія, Грузія та Україна), що безумовно сприятиме виробленню оптимальних політичних і військових рішень на довгострокову перспективу.

По суті, дана заява має певне підґрунтя, адже наша держава, користуючись наявними рівнями співпраці із Заходом, розраховує на відповідні зворотні кроки. **По-перше**, Річна національна програма співробітництва Україна – НАТО залишається основним програмним документом системного коротко- та середньострокового співробітництва з Альянсом. **По-друге**, наша держава залишається надзвичайно важливим чинником євроатлантичної безпеки, беручи доволі активну участь у миротворчих операціях під проводом НАТО. **По-третє**, українське керівництво намагається «зачепитися» в Афганістані економічно, беручи участь у програмах реконструкції цієї країни. Тим більше, що у вересні поточного року під час візиту Дмитра Саламатіна до Афганістану сторони висловили обопільну зацікавленість у підготовці військових фахівців на базі українських навчальних закладів, що має стати фундаментом для подальшого зміщення дружніх стосунків між обома країнами.

Крім того, 18 вересня 2012 року Верховна Рада України схвалила Закон України № 5286-VI «Про внесення змін до деяких законів України щодо участі Збройних Сил України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки», що дозволяє українським воякам брати участь не тільки в гуманітарних і миротворчих місіях, а й у бойових операціях. Відповідно, наша держава розраховує на ще «тіснішу» співпрацю з Альянсом.

Однак, такі «розрахунки», навряд чи, виявляються точними. Адже, на тлі негативної реакції НАТО на проведення парламентських виборів в Україні, офіційний Київ усе ще не може надіятися на взаємодію з Альянсом «на всіх фронтах» своєї зовнішньої політики. Крім того, стримуючим чинником виступає позаблоковий статус нашої держави та її «надмірна співпраця» з Москвою.

З іншого боку, зважаючи на те, що нинішні «афганські» контракти отримують фірми навіть із країн, які не направляли своїх контингентів до Афганістану, українські надії на участь у таких проектах, як прокладка магістрального трубопроводу ТАПІ (Туркменістан – Афганістан – Пакистан – Індія) і будівництво малих ГЕС, де міг би взяти участь український «Турбоатом», залишаються марними. Більше того, не маючи ніякої економічної користі від свого «афганського вектора», Київ несе прямі економічні збитки. *По-перше*, специфіка місій НАТО полягає в тому, що тут забезпеченням свого контингенту кожна країна займається самостійно, за рахунок коштів власного держбюджету. *По-друге*, у 2015-2017 роках з держбюджету України щорічно буде виділятися на допомогу Афганістану сума еквівалентна 500 тис. дол. США. 21 травня 2012 року Кабінет міністрів України схвалив Проект указу Президента України «Про надання гуманітарної допомоги для потреб уряду Ісламської Республіки Афганістан». Даний проект указу розроблений «з метою надання підтримки Україною багатонаціональним міжнародним зусиллям у справі відновлення і забезпечення тривалого миру і стабільності в охопленій збройним конфліктом Ісламській Республіці Афганістан».

Відповідно, спостерігаємо ситуацію, в якій офіційний Київ має організувати належне надання коштів, відправку військ до Афганістану та на контакти з Альянсом, аби не залишитись в ізоляції.

ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ

30.10.2012. НАТО вітає активність українців, але бере до уваги виявлені недоліки виборчого процесу – Расмуссен

Організація Північноатлантичного договору позитивно оцінює високу активність українських виборців, але вважає, що ці вибори засвідчили відступ назад, у порівнянні з попередніми волевиявленнями.

Про це йдеться в оприлюдненні у вівторок заявлі Генерального секретаря НАТО Андерса Фог Расмуссена щодо парламентських виборів в Україні.

"Я вітаю високу явку на парламентських виборах", - наголосив глава Альянсу.

Водночас, він зауважив, що взяв до відома занепокоєння, висловлені міжнародною спостережною місією за її попередніми оцінками щодо проведення парламентських виборів в Україні.

"Ці попередні результати окреслили різноманітну картину деяких недоліків, включаючи брак рівних змагальних умов. І ці певні питання передвиборчого періоду визначили поступ назад, у порівнянні з попередніми виборами", - йдеться у заявлі.

Як наголосив Расмуссен, Україна є важливим партнером НАТО.

"Незалежна, суверенна і стабільна Україна, твердо віддана демократії та верховенству права – є ключовим чинником для євроатлантичної безпеки. Альянс залишається готовим для подальшої допомоги Україні у проведенні реформ", - запевнив генсек НАТО.

УКРІНФОРМ

05.11.2012. Расмуссен вважає, що вибори не просунули Україну шляхом демократії

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен висловлює переконання, що Україна заслуговує на міцну демократію, але парламентські вибори не просунули її на цьому шляху.

Про це генсек Альянсу заявив у понеділок на брифінгу у Брюсселі.

«Я думаю, що Україна заслуговує на існування міцних демократичних інститутів та політичної системи, що забезпечує верховенство права. І ці вибори не забезпечили просування на цьому шляху», - сказав Расмуссен, відповідаючи на запитання про його позицію щодо скандальних ситуацій у деяких округах, де затягуються підрахунок голосів та оголошення результатів.

Генсек НАТО наголосив, що «дуже занепокоєний ситуацією в Україні». «Очевидно, що парламентські вибори засвідчили відступ назад для української демократії. Я поділяю занепокоєння, висловлені міжнародною спостережною місією у її попередніх оцінках щодо проведення виборів в Україні», - зазначив генсек Альянсу.

Расмуссен запевнив, що НАТО готова надавати подальшу допомогу Україні у проведенні реформ.

УКРІНФОРМ

НАТО У ФОКУСІ ТИЖНЯ

05.11.2012. Генсек НАТО визнав, що прогресу по ЄвроПРО з Росією немає

НАТО і Росія ѹ досі не досягли прогресу у питанні щодо створення системи європейської протиракетної оборони - ЄвроПРО.

Про це заявив Генеральний секретар НАТО у понеділок на брифінгу у Брюсселі.

"Ми запросили Росію до співпраці у сфері протиракетної оборони, але досі не бачимо суттєвого прогресу. Точніше, ми взагалі не бачимо прогресу. Але наш діалог продовжується", - констатував стан справ глава Альянсу.

Расмуссен повідомив, що минулого тижня мав телефонну розмову з міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим, під час якої сторони обговорили актуальні питання двосторонніх відносин.

УКРІНФОРМ

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Стратегічні наміри і тактичні результати: про робочий візит В.Януковича до Москви

Кінець жовтня серед зовнішньополітичних подій позначився робочим візитом Президента В.Януковича до Москви. 22 жовтня він зустрівся з президентом Росії Володимиром Путіним в президентській резиденції Ново-Огарьово. Очевидно, що зустрічі двох президентів у 2012 році не відзначились високою інтенсивністю. В порівнянні з 2010 роком їх кількість стала вдвічі меншою. Цей факт безумовно підтверджує охолодження політичного діалогу між Україною і Росією на найвищому рівні.

Кремль має явну стратегічну перевагу у відносинах з офіційним Києвом. Угода по газу 2009 року дає можливість Росії досить ефективно запроваджувати «стратегію на виснаження», коли ціна в 426 доларів за одну тисячу м³ знекровлює українську економіку, її фінансову систему та валютні резерви. Від так, це змушує офіційну владу України бути більш поступливою та зговірливою в реалізації геополітичних проектів Росії на кшталт Митного та Євразійського Союзів.

З іншого боку, явний відхід від демократичних принципів та фальсифікація виборів на мажоритарних округах, яка стала очевидною під час підрахунку голосів виборців в окружних виборчих комісіях, буде робити європейську інтеграцію України все більш примарною. Більше того, така ситуація буде призводити до запровадження санкцій та інших заходів міжнародної ізоляції керівництва країни з боку Заходу. Тож в один момент виявиться, що дорога до Москви може стати чи не єдиною в розкладі закордонних візитів Президента В.Януковича. Все це надзвичайно звужує поле політичного маневру України на міжнародній арені, а від так значно посилює позицію Кремля в українсько-російських відносинах, і не тільки в них.

Очевидно, що в такій складній зовнішньополітичній ситуації офіційний Київ намагається інтенсифікувати відносини з Росією щоби розблокувати ключові питання своїх економічних відносин і досягти якщо не підтримки, то бодай хоча б політичної лояльності з боку Кремля у вирішенні проблеми зменшення ціни на

російський газ, поліпшення торгівельного клімату та підписання угоди про демілітацію кордону в Азовському морі та Керченській протоці.

Та незважаючи на нагальність вирішення цих проблем стало зрозуміло, що під час візиту їх так і не було вирішено. Можливість зменшення ціни на російський газ В.Путін знову поставив в залежність від вступу України в Митний Союз. Отже, в котрий раз стає очевидним, що політико-дипломатичні інструменти вирішення цієї проблеми повністю вичерпали себе. Правильним напрямком в цьому питанні є зменшення прямих закупівель російського газу та імпорт його з Європи. Це ті заходи вже почав запроваджувати уряд і безумовно вони матимуть більший вплив на Росію ніж умовлення на поступки в ціні російського газу під час президентської зустрічі.

Попри райдужні запевнення обох президентів про перспективи зростання загального товарообороту між двома країнами до 50 млрд.дол., замовчується про те величезне негативне сальдо цього товарообігу для України та зниження товарообігу майже на 10% в порівнянні з минулим роком. Щойно ратифікована Угода про зону вільної торгівлі з СНД теж не дала своїх результатів, оскільки всі преференції від такої зони вільної торгівлі переносяться в Митний Союз.

Схема ув'язки підписання Угоди про розмежування кордону в Азовському морі та Керченській протоці в обмін на переозброєння Чорноморського флоту РФ теж не виглядає продуктивною оскільки геополітична вага цих угод є незрівнянною. Може було б доцільніше відкласти їх підписання допоки Україна подолає складність тієї міжнародної ситуації, в якій вона опинилася і буде мати більш сильну позицію в переговорному процесі з російською стороною.

Стає очевидним, що формат подібних президентських зустрічей не приносить бажаного результату, принаймні для України. Потрібна нова стратегія, яка би враховувала обмеженість ресурсу на який спирається офіційний Київ у вирішенні зазначених проблем та те суперечливе підґрунтя на якому розвиваються українсько-російські відносини.

У підсумку можемо зазначити, що стратегічні питання двосторонніх відносин в котрий раз виявилися не вирішеними. Невипадково їх розгляд перенесли на наступну листопадову зустріч двох президентів, на період початку роботи нового складу Верховної Ради України. Саме тоді стане зрозумілим чи змінить Україна свою позицію і вступить в Митний Союз, капітулюючи перед Кремлем, чи зможе утриматись від цієї спокуси. Адже збереження своєї позиції сьогодні також можна розцінювати як успіх. До того ж під час візиту В.Януковича до Москви були підписані два міжурядових документи, що скоріше можна віднести в заслугу прем'єрам ніж президентами двох країн.

Серед підписаних двосторонніх документів: Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про реадмісію та Виконавчий протокол про порядок реалізації Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про реадмісію, яка врегульовує питання співробітництва двох сторін у сфері передачі компетентними органами держав осіб, які в'їхали або перебувають на території держави країни, що запитує, з порушенням міграційного законодавства. Механізм реалізації даної міждержавної угоди встановлюється у Виконавчому протоколі.

Іншим важливим документом став Протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про поставки товарів за виробничою кооперацією у 2012 році. Він дозволяє сторонам реалізовувати положення Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про виробничу кооперацію від 24 квітня 1998 року, відповідно до якої товари (послуги), що постачаються за виробничою кооперацією, не обкладаються податком на додану вартість та акцизами. Документ безпосередньо регламентує порядок та умови формування номенклатури товарів, що постачаються за виробничою кооперацією

господарюючими суб'ектами України і Російської Федерації у 2012 році, а також обсяги їх постачань і перелік цих господарюючих суб'єктів³.

ПАРЛАМЕНТ

29.10.2012. Оцінки виборів спостерігачами ОБСЄ і СНД суттєво різняться

У спостерігачів з ЄС та СНД оцінка виборів діаметрально протилежна

Оцінки виборів в Україні міжнародних спостерігачів, що працювали на виборах в Україні, суттєво різняться.

Спільну заяву про висновки стосовно ходу виборів в Україні оприлюднили Бюро з демократичних інституцій та прав людини ОБСЄ, Парламентська асамблея ОБСЄ, Парламентська асамблея Ради Європи, Європейський парламент та Парламентська асамблея НАТО.

За їхніми висновками, вибори характеризувалися браком рівних умов для учасників внаслідок зловживання адміністративним ресурсом, недостатньою прозорістю фінансування виборчої кампанії та партій, а також браком збалансованого висвітлення у ЗМІ.

"Я дуже шкодую, що сьогодні змушені повідомляти сумні новини. З огляду на зловживання владою та зважаючи на те, яку роль у цих виборах відігравали гроші, схоже, що демократичний процес пішов у зворотньому напрямку. У нашому спільному висновку ми кажемо, що ці парламентські вибори характеризувалися браком рівних умов для всіх учасників виборів, переважно внаслідок зловживання адміністративним ресурсом, недостатньою прозорістю фінансування виборчих кампаній кандидатів та партій, а також браком збалансованого висвітлення їх у ЗМІ", - заявила на прес-конференції представниця парламентської асамблеї ОБСЄ Вальбурга Габсбург.

Вона також каже, що хоча сам день голосування "пройшов мирно", підрахунок голосів вже викликає певні застереження у спостерігачів.

Окремо спостерігачі вказують на те, що неучасть у виборах Юрія Луценка та Юлії Тимошенко, названих у документі "видатними опозиційними політиками", негативно вплинула на виборчий процес.

Крім того, у заявлі сказано, що деякі дрібні партії, схоже, реєстрували своїх кандидатів виключно для того, щоб отримати місця у виборчих комісіях.

"Лунали заяви, деякі з яких підтвердили спостерігачі місії спостереження за виборами ОБСЄ, що члени виборчих комісій, кандидатури яких вносили технічні партії, були насправді пов'язані з іншими партіями, особливо з правлячою Партією регіонів", - говориться у документі.

Місія міжнародної неурядової організації CANADEM за спостереженням на виборах Верховної Ради вважає, що вони не відповідали міжнародним стандартам.

Про це на прес-конференції повідомила голова місії, депутат Сенату (верхньої палати парламенту) Канади Аніта Рейнелл Андрійчук.

Спостерігачі СНД: порушення технічні і незначні

У той же час, спостерігачі від виконавчого комітету Співдружності Незалежних Держав вважають, що вибори Верховної Ради відповідають українському законодавству.

"Місія спостерігачів від СНД... оцінює вибори як такі, що відповідають українському законодавству, у цілому порушення мали технічний, а не систематичний характер і не зможуть вплинути на результати виборів", - сказав голова місії Володимир Гаркун.

Представники міжнародної організації зі спостереження за виборами CIS-EMO впевнені, що парламентські вибори в Україні були прозорими і демократичними. Про це заявив член місії моніторингу CIS-EMO Олексій Кочетков.

"На нашу думку, вибори в Україні відбулися. Вони були прозорими. Той результат, який отриманий, відображає волевиявлення українського народу", - сказав пан Кочетков.

Він сказав, що вибори не порушили міжнародні стандарти, які визначають чесність і демократичність виборів, зазначивши однак, що у місії є чимало претензій щодо якості проведення виборів у деяких регіонах.

"Майже вільні, але несправедливі"

³ У присутності Президентів України і РФ підписано двосторонні документи.
<http://www.president.gov.ua/news/25859.html>

Група європейських спостерігачів "Міжнародна місія громадянського суспільства зі спостереження за виборами в Україні", організована неурядовими організаціями з Польщі, Німеччини та Литви під патронатом Александра Квасневського та Маркуса Меркеля, вважає, що хоча вибори в Україні мали недоліки, але забезпечили конкурентний процес, який дозволив виборцям висловити свої політичні уподобання.

Спостерігачі вважають, що ув'язнення під час кампанії провідних лідерів опозиції Юлії Тимошенко та Юрія Луценка, а також зловживання представниками влади своїми повноваженнями, значним чином вплинуло на результати виборів.

"Ми можемо назвати ці вибори майже вільними, але несправедливими", - заявив керівник місії Маркус Меркель. За його словами, не існує сумнівів, що ув'язнення пані Тимошенко вплинуло на результат виборів, але підрахувати ступінь цього впливу складно, тому точні оцінки українських виборів дати фактично неможливо.

Європейські спостерігачі також вважають, що повернення до змішаної системи виборів також дещо спровокувало справжній вибір українських громадян.

"Запровадження одномандатних виборчих округів мало досить негативний вплив на проведення виборів, особливо беручи до уваги політичну ситуацію в країні і особливий політичний досвід... Ви вже бачите, що згідно з попередніми результатами, за пропорційною системою однозначно виграла б опозиція, але коли будуть пораховані переможці на мажоритарних округах, ситуація може виявитися зовсім іншою", - сказав пан Меркель.

Закордонні українці не бачать прозорості

Натомість спостерігачі Світового конгресу українців (СКУ), який представляє понад 20 млн. закордонних українців, вважають, що вибори до Верховної Ради не відповідали всім міжнародним стандартам демократії і прозорості.

Згідно з висновками спостережної місії СКУ, у день виборів більшість виборців, як виглядає, змогли здійснити своє волевиявлення вільно і прозоро.

Водночас представники Конгресу вказують на проблеми в ході підготовки до виборів і виборчої кампанії. Спостерігачі згадують ув'язнення напередодні виборчої кампанії опозиційних лідерів Юлії Тимошенко і Юрія Луценка.

"Їх ув'язнення, яке було засуджено міжнародними юристами, правозахисними організаціями та демократичними урядами, ставить під сумнів той факт, що вибори можна було б вважати вільними і справедливими", - заявив співголова місії СКУ, президент Конгресу українців Канади Павло Грод.

Серед інших недоліків виборчої кампанії спостерігачі називають те, що переважна більшість медіа висвітлювали в основному діяльність уряду та проурядових сил.

Як кажуть представники Конгресу, в Україні була змагальність між партіями, але для опозиції це було важче.

"Стандартна ситуація"

Під час парламентських виборів в Україні спостерігалася "стандартна ситуація", подібна з виборами в інших країнах.

Про це на прес-конференції спостерігачів від організації Центральноєвропейської групи політичного моніторингу сказав сенатор Сенату Іспанії Альберто Касеро.

Він зазначив, що у день виборів під час перебування на виборчих дільницях "спостерігав абсолютно нормальну ситуацію, стандартну ситуацію, яка також відбувається в інших країнах під час виборів, де я мав можливість бути присутнім".

Пан Касеро сказав, що у Києві перед виборами був дотриманий "день тиші", а вибори були добре організовані.

"Я міг спостерігати спокій з боку виборців у момент, коли вони здійснювали свій вибір на дільницях", - сказав пан Касеро і додав, що не помітив тиску на виборців під час голосування у Києві.

У той же час він висловив думку, що роль, яку відіграють внутрішні спостерігачі та представники політичних партій, доволі обмежена в Україні порівняно з іншими країнами Європи.

"На мою думку, було б важливо, щоб представники партій, як і уповноважені політичних партій, мали також можливість контролювати процес голосування, мали більш активну роль під час виробничого процесу, наприклад, могли також входити до складу дільничних виборчих комісій, а не тільки бути звичайними спостерігачами, свідками", - сказав він.

Сенатор висловив думку, що "Україна і Європа можуть мати дуже добре відносини, тому що все проходить нормально".

BBC Україна

29.10.2012.Канадські спостерігачі відмовилися визнати вибори в Україні «повністю чесними»

Вибори до Верховної Ради не повністю відповідають міжнародним стандартам у певних важливих аспектах. Канадські спостерігачі вважають, що визнати вибори повністю чесними не можна.

Парламентські вибори в Україні, які відбулися 28 жовтня, супроводжувалися низкою порушень у багатьох регіонах, що не дозволяє назвати вибори повністю чесними. Про це йдеться в попередньому звіті місії Канади.

Як зазначила голова місії, сенатор Рейнел Андрейчук, спостерігачі місії Канади все ще знаходяться на місцях, спостерігаючи за важливим процесом підрахунку голосів після закриття виборчих дільниць, тому місія ще очікує значний масив інформації, без якої важко зробити остаточні висновки.

«Базуючись на даних спостереження, які ми маємо, ми можемо заявити, що хід виборів 28 жовтня супроводжувався певними недоліками в багатьох регіонах, що не дозволяє назвати вибори повністю чесними. Ці недоліки, за своєю суттю, не є обов'язково перешкодою вільному, чесному і демократичному волевиявленню українського народу. Тим не менш, обставини, за яких проходила ця виборча кампанія, підкреслюють те, що день виборів — це лише частина великого процесу, який включає юридичні та структурні чинники, що є також важливими для справедливих виборів», — сказала Андрейчук.

«Сумарний ефект різних факторів у більш широкому виборчому процесі наштовхнув нашу місію до думки, що парламентські вибори в Україні не повністю відповідають міжнародним стандартам у певних важливих аспектах, на які варто звернути увагу і виправити», — зазначила сенатор.

Дзеркало тижня

29.10.2012.На виборах в Україні змагалися гроші – міжнародні спостерігачі

Парламентські вибори в Україні виграли... гроші. Замість поступу до демократії, країна продемонструвала зрошення капіталу і політики. Такого висновку дійшли спостерігачі за виборами від Парламентської асамблей Ради Європи, Європарламенту, ОБСЄ, Парламентської асамблей НАТО. Тим часом, спостерігачі від СНД та Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) визнали вибори такими, що відбулись достатньо прозоро, хоча й далеко не ідеально.

Сімсот представників європейських інституцій спостерігали за виборчими перегонами та голосуванням у різних регіонах України. Головний висновок представників Євросоюзу – парламентські вибори в Україні відбулись, але з серйозними зловживаннями з боку влади, тиском на опозиційних кандидатів та підкупом виборців. В Україні має місце «олігархізація політики», яка відкриває шлях до сваволі можновладців і подальшого звуження демократичних свобод у країні, назначають спостерігачі.

Вибори характеризувалися браком рівних умов для учасників, внаслідок зловживання адмінресурсом, непрозорістю фінансування виборчої кампанії і партій та браку рівного висвітлення програм усіх кандидатів у ЗМІ.

Керівник місії Вальбурга Габсбург Дуглас, оголошуючи спільний звіт європейських спостерігачів, наголосила: «Парламентські вибори в Україні 28 жовтня характеризувалися браком рівних умов для учасників, – переважно внаслідок зловживання адмінресурсом, непрозорістю фінансування виборчої кампанії і партій та браку рівного висвітлення програм усіх кандидатів у ЗМІ».

Деякі аспекти передвиборного періоду, як і непрозорий підрахунок голосів після голосування, стали кроком назад у порівнянні з попередніми виборами в Україні. До того ж, на відміну від попередніх парламентських та місцевих виборів, спостерігачі відзначили значне збільшення фактів зловживання службовим становищем та прямого або (ї) опосередкованого підкупу виборців.

Щоправда, фінальний звіт місія від ОБСЄ – ПАРЄ – Європейського парламенту надасть через два місяці, повідомила голова довгостроковій місії зі спостереження за виборами ОБСЄ Одрі Гловер.

Вибіркове правосуддя та використання «чорного піару» проти лідерів опозиції – ще одна ознака антидемократичності нинішніх виборів, пишуть у спільній заяві європейські спостерігачі.

«Люди не довіряють «старим» політикам»

Спостерігачі за виборами від національних парламентів Італії, Іспанії, Латвії та Чехії вважають, що, хоч у цілому вибори відбулися прозоро, серйозні проблеми з комплектацією та рівнем підготовки членів дільничних виборчих комісій спотворюють волевиявлення українців в окремих округах.

А член парламенту Іспанії Альфредо Кассеро зазначив: подібно до багатьох європейців, українці зневірились у старих політичних силах. Тож чимало виборців не скористались своїм правом вибору або ж зіпсували бюллетені. А ті, хто проголосував, віддали симпатії лівим (комуністам) та правим («свободівцям») радикальним силам.

«Люди не довіряють «старим» політикам і сподіваються, що нові люди зможуть розв'язати існуючі соціально-економічні проблеми», – зазначив Кассеро.

СНД: не треба змінювати склад комісій!

Спостерігачі від СНД та ОЧЕС особливих порушень на дільницях не помітили, хоч і звернули увагу на непрозорість процесу підрахунку голосів та складнощі, спричинені замінами членів комісії буквально за добу до дня виборів, заявив керівник місії спостерігачі від Міжпарламентської асамблей СНД Володимир Гаркун.

«Ми зафіксували ситуації, коли комісії перед днем голосування оновлювались наполовину. Ми переконалися, що це вносило велику неорганізованість у роботу (дільниці). Вочевидь, необхідно – і ми вносимо відповідну пропозицію – щоб у майбутньому не було такої частоти заміни членів комісій, оскільки за цим криються труднощі та складності у роботі комісій», – каже Гаркун.

Незалежні спостерігачі з України інформують про те, що, допоки триває підрахунок голосів, триває і виборчий процес. За словами голови Комітету виборців України Олександра Черненка, європейські спостерігачі мають рацію: нинішні вибори проходять із порушенням міжнародних демократичних норм і відображають не стільки волевиявлення українського народу, скільки інтереси окремих фінансово-промислових груп.

Радіо Свобода

29.10.2012.ОБСЄ і ПАРЄ про вибори: українці заслуговували кращого

Під час останніх парламентських виборів в Україні не були дотримані деякі міжнародні демократичні стандарти, і це позначилося на їх результатах. Так вважають спостерігачі від ОБСЄ, Парламентських асамблей ОБСЄ, НАТО, Ради Європи а також Європейського парламенту.

Характерною ознакою українських виборів стала відсутність рівних умов - такий головний висновок європейських спостерігачів. До цього, на їхню думку, призвело зловживання адміністративним ресурсом, відсутність прозорості у фінансуванні кандидатів та партій, а також брак збалансованого висвітлення у засобах масової інформації.

"Під час цих виборів виборці мали можливість обирати між різними кандидатами, проте для того, щоб вибори були демократичними, треба, аби кандидати змагалися між собою на рівних умовах, мали рівний доступ до ЗМІ, аби донести свої програми. Також важливо, щоб виборці могли голосувати вільно і були впевнені у тому, що їхні голоси правильно підрахують. Важлива також і довіра до системи підрахунку. На жаль, ми не вважаємо, що всі ці вимоги були дотримані", - заявила голова довгострокової місії ОБСЄ зі спостереження на виборах Одрі Гловер.

Її оцінки поділяє і координатор місії короткострокових спостерігачів ОБСЄ Вальбурга Габсбург Дуглас.

"З огляду на зловживання владою та зважаючи на те, яку роль у цих виборах відігравали гроші, схоже, що демократичний процес пішов у зворотньому напрямку", - сказала представниця ОБСЄ.

"У нашому спільному висновку ми кажемо, що ці парламентські вибори характеризувалися браком рівних умов для всіх учасників виборів, переважно внаслідок зловживання адміністративним ресурсом, недостатньою прозорістю фінансування виборчих кампаній кандидатів та партій, а також браком збалансованого висвітлення їх у мас-медіа", - каже голова місії короткострокових спостерігачів від ОБСЄ Габсбург Дуглас. Хоча сам день голосування "пройшов мирно", підрахунок голосів вже викликає певні застереження у спостерігачів, додає вона.

Зауваження європейців викликає і повернення України до змішаної системи виборів, внаслідок чого, на думку спостерігачів, у мажоритарних округах була можливість для залікування кандидатів, підкупу виборців та застосування адміністративного ресурсу.

Окрім того, як вважають європейські спостерігачі, те, що лише половина парламенту тепер обирається за партійними списками, "zmінило динаміку виборів".

Крім того, у європейських спостерігачів є зауваження і до відсутності серйозних санкцій у випадках порушень виборчого законодавства з боку відповідних правоохоронних органів України та ЦВК.

Українці - європейці

Водночас, як весь час підкреслювали спостерігачі від провідних європейських інституцій, сам день виборів, мирне, впорядковане голосування став для них ще одним підтвердженням, що українські виборці цілком відповідають європейським стандартам, тоді як виборча кампанія цих стандартів не досягла.

"Те, як поводилися українські громадяни під час виборів, я би хотів виділити як позитивний аспект. Все проходило мирно, у позитивній атмосфері, із високою явкою. Це вказує на велике бажання українських громадян належати до сім'ї європейських демократій", - заявив голова делегації Європейського парламенту Павел Коваль.

"Але, на жаль, сам виборчий процес був затъмарений низкою недоліків, серед яких, передусім, ув'язнення лідерів опозиції, в результаті того, що ми називаємо політично вмотивованим вибірковим правосуддям", - додав пан Коваль.

На відмінності оцінок дій виборців у день голосування та всієї виборчої кампанії наголосив і голова делегації Парламентської асамблей НАТО Ассен Агов.

"Ми були свідками високої явки виборців та організованого процесу голосування. Залученість українського народу до процесу виборів свідчить про його непохитне прагнення жити в умовах демократії, і це є гарним знаком для майбутнього країни. Але, як друзі України, ми змушені заявити, що вибори - це не тільки день голосування, а демократія - це не тільки вибори", - каже представник делегації ПА НАТО.

Загалом, як каже голова делегації ПАРЄ на виборах в Україні Андреас Гросс, "українці заслуговували на краще".

"Олігархізація" виборів

"Олігархізація" виборчого процесу означає, що громадяни втрачають цей процес як свій власний, адже саме вони є джерелом влади у своїй країні. Вони також втрачають довіру до виборчого процесу. Демократичні вибори мають бути чимось значно більшим, ніж боротьба олігархів та мінігархів, які, фактично, монополізують Україну завдяки своїм грошам. У такий спосіб вони відбирають у парламенту право представляти інтереси народу, які відрізняються від інтересів окремих приватних груп", - наголосив Андреас Гросс.

"Саме тому ми і кажемо, що ці вибори не реалізували демократичний потенціал України, тому ми і кажемо, що українці заслуговували на краще", - каже голова делегації ПАРЄ.

Утім, перераховуючи усі зауваження до останніх виборів в Україні, представники керівних органів європейських міжнародних структур не коментують, як їхні висновки позначаться на ставленні до української влади у Європі, а також на підписанні угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Міжнародні спостерігачі також уникали запитань про можливість застосування санкцій проти українських можновладців, відповідальних за "вибіркове правосуддя" чи застосування адміністративного ресурсу. Вони сказали, що Європа стежитиме за тим, що відбудеться в Україні і у новому парламенті після виборів.

MЗС: врахуємо зауваження

Тим часом міністерство закордонних справ України вважає, що висновки міжнародних спостерігачів означають, що "міжнародна спільнота визнає, що майбутній склад Верховної Ради відображає волю українського народу, а в Україні змінюються традиції конкурентної демократії та парламентаризму".

"Міжнародні спостерігачі за виборами у своїх попередніх висновках також відзначають низку недоліків під час організації та проведення виборів. Всі зауваження будуть ретельно проаналізовані, а виявлені недоліки будуть обов'язково враховані в подальшій роботі з удосконалення виборчого законодавства і практики", - йдеється у заявлі міністра закордонних справ Костянтина Грищенка.

Голова зовнішньополітичного відомства також вважає, що "результати голосування дозволяють з впевненістю стверджувати – основні засади внутрішньої та зовнішньої політики України залишатимуться незмінними".

На переконання пана Грищенка, обрання нового складу Верховної Ради "створює сприятливі передумови для [...] подальшої реалізації стратегічного курсу на європейську інтеграцію".

BBC Україна

30.10.2012.Іноземні ЗМІ про вибори в Україні: міцна хватка партії влади

Преса пише, що результати українських виборів вказують на намагання Партії регіонів вибудувати "уряд сильної руки"

Міцна хватка

Тема парламентських виборів в Україні не полишає центральних сторінок провідних світових видань, зокрема в Великій Британії та США.

Більшість з них, зокрема The Daily Telegraph, роблять висновок, що "за результатами парламентських виборів, які відбулися в неділю і були розкритиковані західними оглядачами як несправедливі і упереджені, пропрезидентська Партія регіонів збереже свої важелі впливу на українську політику".

З британськими колегами погоджується й американська The Washington Post, яка вважає, що партія Януковича може навіть посилити свої позиції в наступному парламенті.

"Результати виборів до українського парламенту, оголошені в понеділок, вказують на намагання правлячої Партії регіонів і президента Віктора Януковича піти тим самим шляхом, що й Росія і Білорусь, вибудовуючи модель "уряду сильної руки", - пише видання.

Втім, додає газета, Віктора Януковича не можна порівняти ані з Володимиром Путіним, оскільки "в нього немає нафти і газу, аби умастити країну" і втримати соціальний сектор, ані з Олександром Лукашенком.

"Україна - глибоко розділена країна: між сходом і заходом, між російськомовними і україномовними, між тими, хто ненавидить Помаранчеву революцію 2004 року, і тими, хто шкодує через розчарування, що мали місце як її наслідок", - описує газета передвиборчу ситуацію.

"Але навіть на російськомовному сході серед електорату Януковича зростає незадоволення корупцією та кумівством, характерними для цього режиму", - додає The Washington Post.

Захмарене майбутнє

Висвітлюючи тему виборів в Україні, міжнародні видання звертають увагу на критичну оцінку, яку висловили міжнародні оглядачі з таких поважних організацій як ПАРЄ та ОБСЄ.

Зокрема, The New York Times описує висновки оглядачів як "нищівні", а The Irish Times вважає, що вони можуть вплинути на відносини між Україною та ЄС.

"Осудлива оцінка виборів з боку ОБСЄ не тільки захмарює перспективу майбутнього головування України в цій організації, але й додає сумнівів щодо майбутнього відносин між Києвом та ЄС", - пише The Irish Times і нагадує, що Україна сподівається підписати важливі політичні та економічні угоди з ЄС наступними місяцями.

Це може трапитися під час ірландського головування в ЄС в першій половині 2013 року, додає видання.

Успіх на тлі розчарування

Увагу багатьох видань привернув виборчий успіх ВО "Свобода", який вони вважають несподіваним.

"Наразі найбільш вражаючим результатом виборів став сплеск підтримки ультранаціоналістичної правої партії "Свобода", яка вперше зможе сформувати фракцію в парламенті. Опитування показували, що партія здобуде 12% голосів порівняно з менш ніж 1% на минулих виборах 2007 року", - пише The International Herald Tribune.

Як і The International Herald Tribune, так і The New York Times розглядають успіх "Свободи" як "зворотну реакцію на закон про статус російської мови, який був протягнутий через парламент цього року, і який, на думку багатьох, був скерований проти всього українського".

Серед інших причин високого результату "Свободи" американська газета згадує "загальний протест проти влади" та "розчарування старими знайомими варіантами".

Коментуючи успіх партії Олега Тягнибока, британська Guardian цитує політолога Володимира Фесенка, який вважає, що проходження цієї партії до парламенту "додасть перцю до українського борщу".

BBC Україна

30.10.2012. Євросоюз оцінив вибори в Україні з "песимістичним оптимізмом"

Перші оцінки українських виборів депутатами Європарламенту з'явилися лише в понеділок після обіду - за кілька годин після оприлюднення попередніх висновків міжнародних спостерігачів під егідою ОБСЄ. При цьому, спектр оцінок різнився від стримано пессимістичних до захоплено оптимістичних.

Неоднозначність оцінок виявилася навіть у висновках міжнародних спостерігачів. З одного боку, вони зробили висновок, що Україна зробила крок назад у демократичному процесі через те, в який спосіб велася виборча кампанія, а з іншого боку, сам день голосування спостерігачі оцінили загалом позитивно.

Така ж неоднозначність виявилася пізніше і у коментарях окремих депутатів Європейського парламенту, які стежили за виборчими справами в Україні.

Фінальна оцінка - після підрахунку

Найбільшими критиками українських виборів стали німці - представники групи народної партії Міхаель Галер та групи "зелених" Ребекки Хармс. Пан Галер зробив висновок, що українців позбавили "повністю демократичного виборчого процесу".

"Вибори завжди оцінюються в їх повноті з урахуванням того, чи були забезпечені рівні можливості. День виборів – лише один елемент такої оцінки. Цей виборчий процес не змін забезпечити рівних можливостей для різних політичних учасників в Україні, зокрема через зловживання адміністративним ресурсом, нерівним доступом до ЗМІ, а також викривленим складом, зокрема, окружних виборчих комісій. Більше того, вибіркове правосуддя виключило важливих політичних гравців Юлію Тимошенко та Юрія Луценка з балотування на виборах", - зазначив депутат.

Він також звернув увагу на проблеми зі свободою ЗМІ та тиск на журналістів або їхній підкуп задля оприлюднення позитивної інформації про кандидатів, відзначив маніпуляції під час формування окружних виборчих комісій, звернув увагу на зловживання адміністративним ресурсом, а головне – на хід встановлення підсумку голосування.

"Зрештою, поки процес встановлення підсумків ще триває, головне – відстежити всі конкретні звинувачення у маніпулюванні результатами в округах з жорстокою боротьбою", - наголосив пан Галер.

Його також підтримала депутат Хармс, яка заявила, що не можна остаточно визнавати вибори, доки не завершився підрахунок голосів.

"Ніякої фінальної оцінки не повинно бути зроблено до завершення підрахунку голосів. Я закликаю Європейський Союз уважно та відповідально оцінити вибори, що означає розглянути конкретно з усіма формальними обвинуваченнями у неналежній поведінці", - сказала вона.

За словами депутата, яка сама спостерігала за виборами в день голосування у Львові і під час спостереження не знайшла суттєвих порушень, встановлення результатів виборів на одномандатних округах відбувалося з високою напруженістю, а сам склад окружних виборчих комісій викликав у неї побоювання щодо можливих махінацій.

"Вільні, але нечесні"

Разом з тим, колега пані Хармс по групі "зелених", який разом з нею є співголовою цієї групи, німець Вернер Шульц у своєму коментарі був налаштований більш позитивно. Звернувши увагу на низку порушень, зареєстрованих спостерігачами, він водночас зазначив, що сам день голосування був спокійним, і проходив відповідно до встановлених правил.

"Був гарний прогрес у деяких реформах, і це, разом з подіями дня виборів, є кроками у правильному напрямку. Двері Європи все ще відкриті для України. Однак утода працюватиме тільки як пакетне рішення – тісніші економічні відносини та вільна торгівля мають базуватися на демократії та верховенстві права. Однак відданість України останньому ще повинна бути доведена. Подальші реформи та звільнення політичних в'язнів є умовою для підписання будь-якої угоди", - зазначив він.

І додав: "Вибори у неділю були, можливо, більш чи менш вільними, однак, звичайно, нечесними". Ця фраза німецького депутата найкраще ілюструє загальну тенденцію оцінок, які лунають з європейських столиць.

Саме тому, експерти не дуже оптимістичні щодо подальшого розвитку відносин між Києвом та Брюсселем.

Як заявив BBC Україна директор програм зі Східного партнерства і Росії Фінського інституту міжнародних відносин Аркадій Мошес, вибори, скоріш за все, нічого не змінять, і на активізацію політичного діалогу теж чекати не варто. Втім, щодо майбутнього угоди про асоціацію, експерт був більш обережним.

"Я б не став говорити категорично "ні", дискусії все-таки ведуться в ЄС, проте і сподівань на її підписання дуже мало, - сказав він, і додав. - Сам факт проведення саміту Україна-ЄС, якщо він взагалі буде проведений, напевно, може бути найбільшим кроком у позитивному напрямі для України, на який будуть готові піти брюссельські структури".

Надія на асоціацію

Найоптимістичнішою можна назвати заяву депутата- "народника" Ельмарса Брока та лідера соціалістів Ханнеса Свободи. Оптимізм першого полягав в тому, що "незважаючи на масові перешкоди "опозиція все-таки змогла показати гарний результат, а правляча Партія регіонів навіть з допомогою амін ресурсу, отримала лише третину голосів.

Оптимізм же пана Свободи полягав в іншому.

"Проведення парламентських виборів в Україні може вважатися легітимним і впорядкованим, перевищуючи в цілому критичні очікування. І хоча різні питання, що викликають стурбованість, піднімалися під час виборчої кампанії, це не має дискредитувати результати виборів", - заявив австрійський депутат.

Він також сказав, що вибори продемонстрували необхідність негайногого вирішення питання Юлії Тимошенко, однак однак позитивно сказав про майбутнє асоціації України з ЄС:

"Ми сподіваємося на тісні відносини між Європейським парламентом та Верховною Радою, як на двосторонньому, так і на багатосторонньому рівні. Проведення цих виборів також відродило надію на подальші гарні відносини між ЄС та Україною, включно з підписанням угоди про асоціацію".

Офіційна заява

Офіційна реакція ЄС появилася тільки пізно ввечері, хоча очікувалася близько 16:00 за Києвом, що також може свідчити про те, що європейські чиновники дуже ретельно підбирали слова.

У своїй заяві Верховний представник ЄС з питань спільноти зовнішньої та безпекової політики Керні Ештон та комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Стефан Фюле найбільше уваги приділили підрахунку голосів та встановленню результатів виборів.

"Остаточна оцінка також залежатиме від поствиборчого розвитку, за яким ми уважно стежитимемо. Таким чином, дуже важливо, щоб українська влада забезпечила належну поведінку на наступних стадіях виборчого процесу, зокрема, що стосується підрахунку голосів, що залишився, встановлення результатів та розгляд можливих виборчих скарг", - написано у заяві.

Представники ЄС ще раз висловили жаль з приводу того, що представники опозиції не змогли взяти участь у виборах через судові процеси, "які не відповідали міжнародним стандартам", ймовірно, маючи на увазі справи Тимошенко та Луценка, але не називаючи прізвищ.

У завершальній частині заяви пані Ештон та пан Фюле зазначили, що зобов'язання щодо політичної асоціації та економічної інтеграції з Україною, як і раніше, базуватимуться на повазі до спільніх цінностей, і запевнили у відданості до продовження подальшої роботи "з використанням усього потенціалу наших відносин для блага громадян України та ЄС".

Заява ЄС і стриманий пессимістичний оптимізм в коментарях європейських депутатів, в цілому, зберігають можливість для подальшого зближення Києва та Брюсселя, і вкотре чимало залежить від подальших дій України.

BBC Україна

30.10.2012. Спостерігачі занепокоєні повільним підрахунком голосів

Кілька груп міжнародних неурядових спостерігачів заявили про занепокоєння затягуванням підрахунку голосів на парламентських виборах в Україні. Деякі з них навіть повернули спостерігачів на дільниці.

«Ми занепокоєні повільністю підрахунку голосів», - заявив у вівторок, 30 жовтня, в Києві представник спостерігачів від Світового конгресу українців Дерек Фрейзер, додавши, що СКУ знову відрядив спостерігачів на деякі дільниці. Про це Фрейзер повідомив на спільній прес-конференції неурядових організацій у посольстві Німеччини.

Про занепокоєння тим, як повільно Центральна виборча комісія оприлюднює дані виборів заявив і Пітер Новотний, представник Європейської мережі організацій спостереження за виборами (ENEMO). Він назвав одним з найбільш критичних моментів нинішніх виборів «непрозорий підрахунок голосів». Загалом ENEMO попередньо оцінила парламентські вибори як такі, що були «конкурентними». Але виборчий процес був «значно спотворений серйозними порушеннями».

Порушення з минулого

Про те, що спостерігачі залишаються в Україні стежити за підрахунком голосів повідомила представник місії спостерігачів з Канади Рейнел Андрейчук. Вона назвала процес підрахунку голосів та передавання даних «надзвичайно важливим». Майже слово в слово це повторив і Ярослав Доманський, який представляє CSEOM – спільний проект спостереження за виборами громадських організацій України, Німеччини, Польщі та Литви. Він заявив, що спостерігачі зафіксували на цих виборах «масоване застосування адміністративного ресурсу».

Оцінки українських спостерігачів збігалися в цілому з даними іноземних колег. Олександр Черненко з Комітету виборців України сказав, що на виборах були такі порушення, про які «почали забувати» - особливо це стосується мажоритарних округів. За словами Черненка, КВУ зафіксував найбільшу за час роботи організації кількість підкупів виборців. Водночас він зазначив: «Сказати, що масові порушення спотворили загальний результат... підстав немає».

«Склянка має бути повною»

На відміну від місії ОБСЄ та інших організацій, думки учасників прес-конференції не представляли одну позицію, а були окремими точками зору. Втім вони були схожими в одному: вибори були гіршими за попередні, а остаточні результати можуть бути ще гіршими, оскільки процес підрахунку голосів, триває, що дає підстави для підозр у фальшуванні.

Присутній на прес-конференції заступник голови Партиї регіонів Леонід Кожара сказав, що спостерігачі більше критикували, ніж хвалили вибори. «Можна сказати, що склянка напівпопна, або напівпорожня», - сказав політик, посміхаючись і натякаючи, очевидно, на заангажованість спостерігачів. У відповідь на це представник канадської місії CANADEM Андрейчук сказала: «Україна заслуговує на те, щоб склянка була повною».

DW.DE

30.10.2012. Україна після виборів: маловтішні прогнози німецьких політологів

Німецькі політичні оглядачі прогнозують посилення ролі парламенту в Україні після виборів до Верховної Ради. Утім поліпшення відносин з ЄС експерти поки не очікують.

Своєї мети – отримати конституційну більшість у дві третини голосів у новому парламенті – президент Янукович і його команда не досягнули, наголосив у розмові з Deutsche Welle німецький політолог Андреас Умланд. Доцент університету Києво-Могилянська академія сподівається, що новий склад Верховної Ради буде менш корумпований і менш залежний від Адміністрації президента, ніж попередній.

«Маю надію, що опозиційні партії цього разу більш ретельно складали списки, ніж на попередніх виборах і в нинішньому складі парламенту буде менше перебіжчиків, ніж у минулому. Крім того, тепер змінилася вся розстановка сил. Як відомо, перебіжчики зазвичай йдуть до сильнішого. Але якщо не зовсім зрозуміло, хто ж сильніший і куди у майбутньому задме вітер, то і пристосуванням важче наважитися на зміну фракції», - зауважує Умланд.

Внутрішня політика: радикалізація опозиції на руку владі?

Штефан Майстер з Німецького товариства зовнішньої політики (DGAP) вважає, що опозиційні партії на нинішніх виборах змарнували шанс скористатися невдоволенням українців політикою Партиї регіонів і президента Януковича. Це сталося, на думку аналітика, через розрізnenість в опозиційних лавах, а також через те, що опоненти уряду не запропонували переконливі альтернативи.

Результатом слабкої кампанії з боку поміркованої опозиції став успіх радикальної «Свободи», вважає Майстер. «Гадаю, Віталій Кличко і його партія УДАР правильно роблять, що тримають деяку дистанцію до «Свободи». Адже ця партія не пропонує реалістичних альтернативних рішень нагальних проблем. Вони сповідують політику протесту, розколу, радикалізації і навіть расизму. Я сподіваюсь, що УДАР зближуватиметься з поміркованими опонентами нинішньої влади - з «Батьківщиною». На мою думку, це єдиний шлях, аби в перспективі запропонувати альтернативу нинішній владі, за яку варто було би голосувати», - переконаний оглядач.

За словами Штефана Майстера, у Верховній Раді помірковані опозиціонери мають скористатися «недолugoю» економічною і соціальною політикою Партиї регіонів і пропонувати переконливі альтернативні рішення. В іншому разі, вважає берлінський експерт, посилюватимуться лише позиції «Свободи».

«На мою думку, радикалізація настроїв серед прибічників опозиції на руку Партиї регіонів. Влада підтримує цей процес, аби дискредитувати опозицію як деструктивну силу і виглядати на тлі радикалів поміркованими і конструктивними. Події останніх місяців, коли влада провокувала сутички, а міліція не втручалася у вуличні бійки, на мій погляд, підтверджують це припущення», - каже німецький експерт.

Зовнішня політика: потепління з ЄС не очікується

З кінця березня, коли було парафовано Угоду про асоціацію між Україною та ЄС, документ чекає на підписання. Чимало оглядачів звертали увагу на те, що про подальшу долю цього доленосного документу можна буде говорити після виборів до Верховної Ради. Уряд у Києві намагався продемонструвати європейським партнерам, що робить все можливе для проведення вільних і чесних виборів: було зареєстровано рекордну кількість міжнародних спостерігачів, на виборчих дільницях встановили відеокамери, стверджуючи, що це зробить процес голосування більш прозорим.

Утім, спостерігачі міжнародної місії ОБСЄ у своєму попередньому звіті, представленому в українській столиці у понеділок, 29 жовтня, назвали проведені вибори «кроком назад» у порівнянні із попередніми. «Парламентські вибори характеризувалися недостатнім рівнем змагальності, причинами цьому переважно було зловживання адмінресурсом, недостатня

прозорість кампанії і фінансування партій, а також незбалансованість у медіа-середовищі, - йдеться у звіті міжнародних спостерігачів.

З огляду на неоднозначний характер виборів, опитані Deutsche Welle німецькі експерти переконані, що суттєвого «потепління» у відносинах з ЄС очікувати не варто. «Схоже, що день голосування пройшов доволі мирно. Але я не думаю, що, враховуючи проблематичний перебіг передвиборної кампанії, ці вибори будуть достатньо позитивним сигналом, аби розвіяти сумніви тих політичних гравців у ЄС, які не хочуть підписувати за нинішніх умов Угоду про асоціацію. Ті європейські політики, які і до виборів були прибічниками якнайшвидшого підписання угоди, імовірно, знайдуть у цих виборах щось позитивне. Але в цілому позиція ЄС не зміниться», - прогнозує Сьюзен Стюарт, аналітик берлінського Фонду науки і політики (SWP).

Лише звільнити Тимошенко замало

Опитані експерти сходяться на думці про те, що Угоду про асоціацію між Україною і ЄС найближчим часом підписано не буде. «Крім демократичності виборів, підписання угоди залежить і від інших чинників. Зокрема, звільнення політичних в'язнів Юлії Тимошенко і Юрія Луценка. А також проведення реформи судочинства, яка би унеможливила вибіркове правосуддя», - зазначає політолог Андреас Умланд.

Сьюзен Стюарт додає, що для «розмороження» відносин України і ЄС окремих кроків Києва буде замало: українська сторона має продемонструвати відданість європейським цінностям, насамперед таким, як свобода слова й думки. «Я проти того, аби вся дискусія щодо перспектив співпраці між Україною і ЄС зводилася виключно до звільнення Юлії Тимошенко. В Україні є інші, дуже суттєві проблеми. Зокрема, через поведінку її керівництва. На жаль, як мені відається, навіть у випадку звільнення Тимошенко було би зарано говорити про відданість керівництва країни демократичним стандартам і цінностям правової держави», - підсумовує експерт Фонду науки й політики.

Німецькі політичні оглядачі вказують на те, що Європейський Союз не має на даний момент чіткої стратегії щодо того, як розвивати співпрацю з Україною в умовах неготовності офіційного Києва дотримуватися ключових європейських стандартів демократії. Штефан Майстер з Німецького товариства зовнішньої політики не радить Євросоюзу «зациклуватись на питанні підписувати чи не підписувати Угоду про асоціацію». На його думку, треба знайти й використати інструменти, за допомогою яких можна було би тиснути на українські правлячі еліти, домагаючись змін.

DW.DE

30.10.2012. Захід говорить про "крок назад" у демократичному розвитку України

Європейський Союз та США критикують парламентські вибори в Україні за численні порушення. У Брюсселі сподіваються, що принаймні підрахунок голосів буде проведено «коректно».

Міжнародні спостерігачі виявили численні порушення у виборчому процесі, сказано у спільній заяві верховного представника ЄС з питань зовнішньої політики та політики безпеки Кетрін Ештон та комісара ЄС з питань розширення та політики сусідства Штефана Фюле. «Тепер важливо, щоб влада забезпечила належні умови на завершальному етапі виборчого процесу. Наша підсумкова оцінка залежатиме від підрахунку голосів, представлення цих даних і розгляду скарг», - ідеться у документі, оприлюдненню ввечері 29 жовтня.

У Єврокомісії сподіваються, що майбутній парламент буде «коректно» відображати волевиявлення громадян. Ештон і Фюле висловили жаль з приводу того, що ключові представники опозиції не мали змоги взяти участь у виборах. Вони нагадали, що це сталося через судові процеси, які суперечили міжнародним стандартам. Єврочиновники закликали до реформування системи правосуддя в Україні, аби в майбутньому не допустити схожих ситуацій.

«Путінізація» України

Менш стриманим у своїх висловлюваннях був голова комітету Європарламенту із закордонних справ, депутат від німецького Християнсько-демократичного союзу (ХДС) Ельмар Брок. Він вважає, що нині в Україні відбувається «путінізація» держави. А президент разом з його родиною і олігархічними союзниками хочуть «взяти в полон» цілу країну. «Янукович застосував всі можливі трюки для того, щоб забезпечити перемогу своєї просійській партії», - зазначив европарламентар у своєму коментарі радіостанції Deutschlandfunk у вівторок, 30 жовтня. Ельмар Брок рекомендує «заморозити» угоду про асоціацію та вільну торгівлю між Україною та ЄС.

Вашингтон стурбований

Занепокоєння стосовно українських виборів лунають і з Вашингтону. «Незважаючи на те, що вибори в цілому проходили у спокійній атмосфері і в присутності чисельних українських і міжнародних спостерігачів, ми висловлюємо занепокоєння через повідомлення про фальсифікації в ході виборчого процесу та підрахунку голосів», - заявив представник Держдепартаменту Марк Тонер у понеділок, 29 жовтня, передає AFP. Чиновника насторожує розрив між попередніми офіційними результатами голосування та тими, що паралельно проводила опозиція. Він не виключає, що нинішні вибори - «крок назад» порівняно з попередніми.

DW.DE

31.10.2012. Піррова перемога президента

Віктор Янукович отримав на виборах бажаний результат: у новому парламенті його партія разом із сателітами матиме більшість «із запасом». Однак опитані DW експерти називають цю перемогу «пірровою».

Вибори відбулися у точній відповідності до сценарію Адміністрації президента: зручний закон про вибори, ухвалений торік з ініціативи Віктора Януковича і його команди, перетворив поразку партії влади на її перемогу. Партія регіонів, втративши порівняно із виборами 2007 року близько двох мільйонів виборців, завдяки новому закону отримає на два десятки більше депутатських мандатів. Це стало можливим, бо замість сутто пропорційної виборчої системи в країні тепер діє зручна для влади «змішана» система.

У мажоритарних округах Партія регіонів отримала у півтора рази більше мандатів, ніж за партійними списками. Ще кілька десятків «провладних» кандидатів перемогли як «самовисуванці» у тих областях, де рейтинг правлячої партії є особливо низьким. Таким чином, разом із союзниками з Комуністичною партією, безпартійними і висуванцями дрібних провладних партій у Верховній Раді нового скликання пропрезидентська більшість налічуватиме близько 270 депутатів (при 226 необхідних).

Контроль над Радою: лише до 2015 року?

Опитані Deutsche Welle оглядачі не сумніваються у тому, що за нинішньої політичної ситуації комуністи і позафракційні депутати орієнтуватимуться на Адміністрацію президента. Утім, не варто прирівнювати цих депутатів до «президентської гвардії», зауважив у розмові з DW голова Центру політичних студій і аналітики Віктор Таран. «Якщо за списками Партії регіонів пройшли люди безпосередньо близькі до Януковича та Ахметова, то мажоритарники – це і люди Львочкіна, і Клюєва, і Коломойського, і багатьох інших груп впливу. Вони ще свою гру зіграють», - прогнозує Таран, вказуючи на можливу зміну політичної ситуації із наближенням президентських виборів 2015 року.

У новітній історії українського парламентаризму достатньо прикладів, які підтверджують припущення Віктора Тарана: значна частина депутатів, передчуваючи імовірну зміну влади, перестає бути надійною опорою глави держави. Так було, зокрема, напередодні доленосних президентських виборів 2004 року. Тоді президент Кучма і його оточення, передчуваючи перемогу Віктора Ющенка на всенародних виборах, намагалися будь-якими методами зібрати більшість у дві третини голосів, аби змінити конституцію і обирати президента в парламенті. І хоча «все було домовлено», зрештою забракло шести голосів. Як відзначали тоді оглядачі, надто «різношерстими» були інтереси численних груп впливу. Так само як колись Леоніду Кучмі, сьогодні Віктору Януковичу важко буде контролювати Верховну Раду. Таким чином, реанімувавши «змішану» виборчу систему, яка діяла за Кучми, Янукович зіштовхнеться з тими самими труднощами, з якими мав колись справу його «політичний батько», кажуть експерти.

Небезпечна гра «сім'ї»

Українські олігархи, які вкладали чималі гроші у нинішню виборчу кампанію, традиційно підтримують владу, яка дає гарантії збереження і примноження капіталу. Однак невдовзі ситуація може змінитися: у Януковича назріває конфлікт з представниками крупного бізнесу, зазначила у розмові з Deutsche Welle представниця німецького Фонду Фридриха Еберта в Україні Ursula Koх-Лаутвітц. «За роки при владі дуже стрімко зросли статки людей з близького оточення Януковича (В українській пресі це коло осіб на чолі зі старшим сином президента Олександром називають «Сім'єю» - прим. Ред.) Це може привести до конфлікту зі «старими» олігархами. Адже збагачення відбувається внаслідок перерозподілу, тобто за рахунок інших. Важко спрогнозувати, який вплив на політичну ситуацію матимуть результати цього перерозподілу», - каже Кох-Лаутвітц.

Попри посилення авторитарних тенденцій в Україні, труднощі зі збереженням влади Віктору Януковичу і його партії прогнозує і експерт німецького Фонду Бертельсманна Корнеліус Охманн. Політолог називає перемогу Партії регіонів на нинішніх виборах «пірровою» і вказує на надзвичайно низку явку виборців, насамперед на Сході Україні – «базовому» регіоні партії влади. На думку Охманна, це свідчить про велике розчарування виборців Віктора Януковича. «Попри

ув'язнення лідерів опозиції, опоненти влади отримали більше голосів виборців, ніж Партія регіонів. Це дає підстави сподіватися, що у довгостроковій перспективі процес демократизації може бути продовжено», - зауважує Охманн. Він прогнозує, що найбільш перспективним опонентом Віктора Януковича на майбутніх президентських виборах буде Віталій Кличко, який робить стрімку політичну кар'єру. Його нещодавно заснована партія УДАР з першої спроби потрапила до Верховної Ради і посіла третє місце, набравши майже 14 відсотків голосів.

Головний суперник влади – економіка

Про високі шанси на перемогу опозиційного кандидата на наступних президентських виборах говорять й інші опитані нами експерти. Хоча думки щодо того, чи буде це Віталій Кличко, чи перший номер виборчого списку «Об'єднаної опозиції» Арсеній Яценюк, різняться. Голова Лабораторії законодавчих ініціатив Ігор Когут, відповідаючи на запитання DW, зазначив, що сплутати всі карти опозиціонерам влада може, нездовго до президентських виборів випустивши з в'язниці Юлію Тимошенко. «Це може статися, якщо Яценюк і Кличко домовляться, ситуація виходитиме з-під контролю Януковича. Тоді Тимошенко можуть випустити, щоб зруйнувати домовленості в опозиційному таборі», - зазначає Ігор Когут. Соціолог Ірина Бекешкіна впевнена, що шанси перемогти Януковича мають всі провідні кандидати опозиції за винятком лідера радикальної «Свободи» Олега Тягнибока. «Але головний суперник Януковича – економіка. 2010 він переміг тодішнього прем'єра Юлію Тимошенко на президентських виборах лише завдяки економічній кризі», - переконана Бекешкіна.

Скрутні часи чекають на Україну і зараз. Як раніше повідомляла DW, невдовзі після парламентських виборів аналітики очікують суттєвої девальвації гривні. Аби продовжити співпрацю з МВФ, уряду доведеться проводити непопулярні реформи, зокрема, підвищувати ціни на газ для населення. Все це відбудеться на тлі уповільнення економічного зростання. 2012 року воно становитиме лише один, а 2013 – не більше трьох відсотків, прогнозують експерти ЄБРР. Водночас, зовнішній борг держави після проведення «Євро-2012» сягнув 73 відсотків ВВП. Повернення запозичень вимагатиме подальшого скорочення соціальних видатків. «Після виборів доведеться відповідати на всі ці виклики. Януковичу є над чим замислюватися і з приводу чого хвилюватися», - підсумовує Ігор Когут.

DW.DE

31.10.2012. ЄС мусить вести амбіційну політику щодо України, а не впадати в відчай (європейська преса)

Західні експерти вважають, що владна Партія регіонів матиме у новому парламенті щонайменше «тверду більшість», а з комуністами може досягти й конституційної більшості у 300 голосів. Європейські аналітики також зауважують, що значна частка вини за такі наслідки виборів та їхній суперечливий перебіг лежить і на опозиції, яка допустила ухвалення закону про змішану систему виборів. Європейські оглядачі також наголошують, що, «незвадаючи на проблему нинішніх виборів, все ж є ще надія на нормальні стосунки ЄС із Україною», але для цього необхідно удосконалювати політику Брюсселя щодо Києва.

Брюссельське видання EuropeanVoice.com вважає у своїй редакційній статті, що для ЄС щодо України ще далеко не все втрачено, незважаючи на проблеми з останніми парламентськими виборами. З одного боку, як пише видання, можна сприймати наслідки виборів 28 жовтня в Україні як привід для відчая. ОБСЄ оцінила їх як відхід від демократії в умовах, коли лідер опозиції Юлія Тимошенко в ув'язненні, а владна Партія регіонів посилила свій політичний контроль. «Але таким чином можна взагалі легко втратити перспективу», – попереджає європейське видання. Провали демократії в Україні не можна повністю покладати на відповідальність владної партії, бо й колишні лідери Помаранчової революції, включно з Юлією Тимошенко, також несуть за це відповідальність, пише EuropeanVoice. Адже обидві сторони сприяли поверненню до змішаної системи виборів, яка існувала з 1998-го по 2006 рік. На думку видання, «Україна не втрачена для ЄС тепер, так само, як не була втрачена тоді». Тут також зазначено, що системний політичний розвиток України набагато різноманітніший, яскравіший і значно кращий, аніж у Білорусі чи Росії. Звичайно, погоджується видання з Брюсселя, що є загроза посилення одноосібної влади Президента Віктора Януковича, особливо якщо вибори 2015 року будуть успішними для нього і прискорять цей процес. Але, як пише згадане видання, й політика ЄС за принципом «на більше – більше», більша підтримка у відповідь на більшу кількість реформ, не вимагає великих зусиль від України та її зручна для ЄС. Якщо такий підхід не працює, зауважує EuropeanVoice, то тоді ЄС повинен робити більше, аніж повільний процес «європеїзації України» в Києві. Це вимагає нових підходів, більшого врахування особливостей України, а не застарілого покладання лише на попередні шаблони щодо інших країн у час розширення ЄС. Європа має враховувати різноманіття владної еліти України, не ухилятися від використання економічних

важелів у той час, коли 30 найбагатших осіб в Україні, як повідомляється, контролюють більше від половини ВВП. Ці люди потребують більшого поля для своїх дій, і деякі з них прагнуть діяти за стандартами ЄС. Для них поле Євросоюзу більше і чіткіше прогнозоване, аніж те, яке пропонує Росія. Тому EuropeanVoice вважає, що ЄС має використовувати різноманітніший набір засобів у збільшенні випливу на Україну, розширювати тут свої інвестиції та діяти, «виходячи зі своїх амбіцій, а не впадати у відчай».

Польська Gazeta Wyborcza інформує, що владна в Україні Партія регіонів відзначає свій великий успіх на щойно минулих 28 жовтня парламентських виборах. «Все вказує на те, що Партія регіонів матиме у Верховній Раді звичну більшість, а з комуністами – може, й конституційну», – прогнозує видання з Варшави. Газета також наголошує, що вирішальна роль у створенні такої більшості Партії регіонів у новій Раді належить результатам виборів у одномандатних округах, де владна партія матиме близько 120 голосів, та й очікувані близьк 40 мандатів самовисуванців також, як прогнозують експерти, відійдуть регіоналам. За пропорційною системою Партія регіонів отримає третину місць у Раді, а це не менше ніж 80 депутатів. Разом з комуністами, які готові підтримувати президентську партію, не виключена й конституційна більшість владної партії, резюмує варшавське видання.

Чеська IDNES подає аналіз парламентських виборів в Україні під заголовком «Із Януковичем на вічні часи», маючи на увазі, що впевнена перемога Партії регіонів і ймовірне витворення нею, разом з комуністами, конституційної більшості в новому парламенті може привести до зміни конституційного ладу та виборів Президента у Верховній Раді. Це, на думку чеського видання, гарантувало б Президентові Януковичу другий термін при владі після 2015 року. Із поразкою демократії часів Помаранчової революції та втратою надій українців щодо європейської перспективи, як зауважує газета з Праги, нині в Києві може дійти до зародження чогось подібного «до форми російського путінізму».

Радіо Свобода

ОПОЗИЦІЯ

02.11.2012. Опозиція, у зв'язку з масовими фальсифікаціями, хоче зустрітися з місією ОБСЄ, ПАРЄ, та послами ЄС і США

Опозиція ініціюватиме зустріч з представниками міжнародних організацій у зв'язку з масовими фальсифікаціями результатів парламентських виборів в Україні.

Про це сьогодні під час прес-конференції заявив один з лідерів Об'єднаної опозиції «Батьківщина» Сергій Соболев, - повідомили JeyNews у прес-службі Об'єднаної опозиції.

«Як член політради Об'єднаної опозиції, я ініціюватиму проведення зустрічі представників Об'єднаної опозиції «Батьківщина», наших колег по «Свободі» та, якщо до цього долучиться Кличко (ми будемо раді його вітати) – з місією ОБСЄ, з місією ПАРЄ, з послами європейських держав та послом США, оскільки в країні фактично порушена пряма Конституція, і ці вибори такими, які відбулися, визнавати не можна», - сказав Соболев.

За його словами, сьогодні ситуація в країні «підійшла до межі, коли персональну відповіальність за ці грубі порушення на виборах несе президент Віктор Янукович».

«Це саме з його адміністрації даються вказівки, що робити по двом десяткам округів і як змінити волевиявлення громадян, а також інші конституційні принципи, які існують», - зазначив Сергій Соболев.

«Без цього, я думаю, численні спроби втягуватись у перерахунок голосів, знищення виборчої документації - неможливі», - наголосив він.

Сергій Соболев також зазначив, що «сьогоднішній день – є та межа, за якою визнавати ці вибори неможливо».

Як відомо, після виборів уже впродовж 5 днів ЦВК не може отримати повні опрацьовані дані із окружних виборчих комісій по кількох округах, на яких продовжуються масові тотальні порушення виборчого законодавства.

JeyNews

УКРАЇНА ТА ІНШІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

ООН

25.10.2012. Країни ООН вказали Києву на проблеми з правами людини

У середу в Женеві Україна отримала рекомендації від 57 країн-учасниць ООН щодо того, як поліпшити ситуацію з правами людини.

Серед порад – активніше боротися з торгівлею людьми, поліпшити ситуацію з правами жінок, налагодити розслідування випадків тортуру та ефективніше протидіяти ксенофобії і расизму.

Росія висловила задоволення ухваленням мовного закону, а США покритикували Україну за "погіршення ситуації з фундаментальними свободами".

Офіційний представник України сказав, що Київ "не буде погоджуватися абсолютно на все", а підходитиме до рекомендацій "реалістично".

Слухання по Україні відбулося в рамках нового механізму Ради ООН з прав людини – Універсального періодичного огляду (УПО).

Рекомендації ґрутувалися на зведеному звіті ООН про права людини в Україні, а також на доповідях неурядових організація, серед яких Міжнародна амністія, Українська Гельсінська спілка, Репортери без кордонів та Донецький меморіал.

У середу український уряд представив у Женеві свою національну доповідь про дотримання прав людини в Україні, визнавши проблеми в цій сфері.

Вдосконалити і протидіяти

Країни-учасниці ООН порадили Україні спрямувати зусилля на боротьбу із торгівлею людьми (Литва, Ірак, Індонезія, Єгипет, Італія, Ірландія), поліпшити ситуацію з правами жінок та гендерною рівністю (Казахстан, Малайзія, Камбоджа, Бангладеш, Алжир, Словенія), працювати над дотриманням прав дитини (Казахстан, Індія, Куба) та краще захищати дітей від сексуальної експлуатації (Єгипет, Італія).

Під час УПО йшлося про необхідність забезпечити в Україні захист біженців та осіб, що шукають притулку (Ірак, Мексика), дотримання прав ув'язнених, (Італія, Швеція), запровадження незалежного механізму розслідування тортуру (Естонія, Мексика, Канада, Іспанія, Корея).

Україну закликали боротися із поширенням ВІЛ/СНІДу у місцях неволі (Марокко), вдосконалити і впровадити антидискримінаційне законодавство (Індія, Португалія, Чехія), ефективніше протидіяти ксенофобії і расизму (Іран, Куба, Китай, Туніс), реформувати прокуратуру (Іспанія) та розширювати освітні можливості мовами нацменшин (Румунія, Молдова).

Естонія порадила ухвалити закон про свободу мирних зібрань, який відповідає міжнародним стандартам, а ряд європейських країн і Чилі закликали поліпшити ситуацію зі свободою слова і захистом прав журналістів.

Європейські країни також висловили занепокоєння переслідуванням в Україні за ознакою сексуальної орієнтації та ініціативами українського парламенту, які, за словами представників європейських країн, дискримінують ЛГБТ-спільноту.

Австралія, Швейцарія, Бельгія, Литва, Канада, Австрія та Польща заявили про порушення Україною права на справедливий суд та політично мотивовані переслідування екс-посадовців Юлії Тимошенко, Юрія Луценка та інших.

Росія хвалить, США критикує

Уповноважений українського уряду у справах Європейського суду з прав людини Назар Кульчицький у коментарі ВВС сказав, що питання про те, котрі рекомендації Україна прийме, погоджуватиметься в Києві з Кабінетом міністрів.

"До цього треба підходити відповідально, оскільки будь-які ухвалені рекомендації стають міжнародним зобов'язанням держави. Ми не можемо дозволити ситуацію, коли ми приймемо рекомендацію, яку потім не зможемо виконати", - сказав він.

"Ми не будемо погоджуватися абсолютно на все, а підходитимемо до цієї ситуації реалістично, виходячи з наших можливостей і найбільш нагальних проблем. Нагальність проблем – це буде основний пріоритет", - додав пан Кульчицький.

У Женеві представник Росії Олексій Колесніков привітав "ухвалення Україною закону про основи державної мовної політики, який сприяє консолідації українського суспільства".

Російська делегація запропонувала Україні проводити правову просвіту населення, укріплювати толерантність суспільства і "вживати заходи з недопущення інтеграції націоналістичних ідей в політичні платформи громадських організацій".

Представниця США Кім Д'Орія-Вазіра висловила розчарування тим, що Україна не виконала деякі рекомендації, висловлені під час попередньої сесії УПО у 2008 році.

"Ми занепокоєні погіршенням ситуації з фундаментальними свободами та верховенством права і поширенням корупції,... політично мотивованими переслідуваннями та ув'язненням опозиційних політиків", - сказала вона.

Серед позитивів США відзначили реформування кримінальних процедур в Україні та ухвалення законодавства про громадські організації та протидію торгівлі людьми.

Фінальний звіт зі всіма рекомендаціями буде готовий у понеділок, 29 жовтня.

Універсальний періодичний огляд – це новий механізм моніторингу прав людини, в рамках якого кожна зі 193 країн, що входять до ООН, раз на чотири роки звітує перед іншими країнами про дотримання прав людини.

Вперше Україна пройшла процедуру УПО в 2008 році.

BBC Україна

02.11.2012. Уряд України та ЮНІСЕФ підписали нову п'ятирічну програму співпраці вартістю 20 млн дол.

Віце-прем'єр-міністр України - міністр соціальної політики Сергій Тігіпко та голова представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні Юкіе Мокую підписали сьогодні п'ятирічну програму співпраці між урядом України та ЮНІСЕФ на період 2012-2016 рр. Ця програма була розроблена ЮНІСЕФ спільно з урядом України і національними партнерами. Її бюджет на п'ять років складає понад 20 млн дол., йдеться в повідомленні ЮНІСЕФ.

Програма співпраці спрямована на забезпечення виконання зобов'язань, викладених у Конвенції ООН про права дитини, яку Україна ратифікувала. Зокрема, спільні зусилля уряду та ЮНІСЕФ будуть зосереджені на наступних сферах: забезпечення права кожної дитини виховуватись у родинному середовищі; забезпечення здоров'я та розвитку дітей, поліпшення їх харчування; захист дітей від насильства та жорстокого поводження; інформування про права дитини та підтримка більш ефективної політики в інтересах дітей в Україні.

«Діти є найбільш цінним ресурсом, який має будь-яка країна. У той же час вони є найбільш незахищеними. Більше 8 мільйонів дітей, що живуть в Україні, потребують більшої уваги та кращого захисту. Забезпечення повної реалізації потенціалу дітей є найкращою інвестицією, яку країна може зробити заради свого майбутнього», - зазначила голова представництва ЮНІСЕФ в Україні Юкіе Мокую. "Я сподіваюсь, що ця п'ятирічна програма буде сприяти втіленню в життя прагнень уряду і народу України забезпечити реалізацію прав всіх дітей", - додала вона.

Віце-прем'єр-міністр України - міністр соціальної політики Сергій Тігіпко підкреслив, що співробітництво з ЮНІСЕФ дозволить Україні запровадити країні світові стандарти захисту прав дитини. "Питання захисту прав дітей, забезпечення їх виховання у сім'ях є ключовими у соціальній політиці уряду. Ми вже зробили важливі кроки у цьому напрямі: запровадили інститут соціальних працівників, які опікуються проблемами сім'ямі, постійно підвищуюмо рівень соціального захисту дітей. Упевнений, що реалізація п'ятирічної програми співпраці з ЮНІСЕФ дозволить вивести цю надважливу для країни роботу на якісно новий рівень", - зазначив Сергій Тігіпко.

Цього року ЮНІСЕФ святкує своє 15-річчя в Україні. ЮНІСЕФ відкрив своє представництво у Києві у 1997 році після укладення Базової угоди про співпрацю (БУС) між урядом України та представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні. Пізніше документ був ратифікований Верховною Радою, створюючи основу для відносин і співробітництва між урядом України та ЮНІСЕФ. Відповідно до БУС, програма співпраці розробляється та підписується кожні п'ять років. В документі описуються проекти та план заходів, які були спільно узгоджені урядом України та ЮНІСЕФ задля покращення життя дітей та родин на всій території країни.

РБК-Україна
МВФ

26.10.2012. Місяць МВФ: чому саме зараз?

26 жовтня до України приїде місяць МВФ, яка працюватиме в Києві до 2 листопада. Попередня місяця фонд працювала у Києві наприкінці серпня - на початку вересня.

Тоді, наприкінці літа, представники українського уряду, коментуючи потребу і можливість відновлення співпраці з МВФ, із гордістю вказували на те, що вже два роки Україна успішно обходиться і без кредитів фонду. Проте за два осінні місяці риторика і дій Києва змінилися.

Перший віце-прем'єр Валерій Хорошковський заявив, що "поновлення співробітництва (з МВФ - ред.) є метою уряду, тому що це впливає на інвестиційний клімат".

Урядовець також висловив сподівання, що Києву вдастся домовитися із МВФ про продовження вже існуючої програми кредитування, яку було розпочато влітку 2010, і термін дії якої добігає кінця у грудні цього року.

Наприкінці вересня українська делегація на чолі із головою НБУ Сергієм Арбузовим мала переговори із керівництвом МВФ у його штаб-квартирі у Вашингтоні, а 12 жовтня їздила до Токіо, де проходила зустріч керівників фінансового комітету фонду.

Тепер, за два дні парламентських виборів, до Києва приїздить місія МВФ. Хоча офіційне завдання місії сухо технічне (планується обговорити проблеми фінансового та банківського секторів та реформістські плани уряду на 2013 рік), раніше у фонді всіляко підкреслювали свою відстороненість від політики, а напередодні президентських виборів 2010 року фонд навіть офіційно взяв "тайм-аут" у переговорах із Україною.

Як заявив в інтерв'ю "Дзеркалу тижня" міністр фінансів Юрій Колобов, місія приїздить саме зараз, аби "її експерти на місці побачили, що ми ведемо дуже відповідальну політику і готові до співпраці".

Погані прогнози, падіння і скорочення

Згідно із даними Державної служби статистики, падіння промислового виробництва в Україні у вересні цього року порівняно із вереснем минулого року прискорилося до 7%. Ще місяць тому падіння становило 4,7%. Падіння у металургії - головній експортній галузі України, що давала до третини експортних надходжень, - склало 9,4%, у сільському господарстві, яке називали новим "двигуном" української економіки, скорочення виробництва становить 4,6%.

При цьому темпи падіння виробництва у вересні цього року є навіть швидшими, ніж у вересні кризового 2008, адже тоді промисловість скоротилася на 4,5%.

Офіційних даних про те, як це падіння вплинуло на ВВП поки що немає, проте у серпні, коли було зафіковане скорочення виробництва на рівні у 4,7%, зростання ВВП за вісім місяців року зменшилося до 1,5%. За місяць до того воно було на рівні 2%.

Ще 15 жовтня НБУ висловлював сподівання, що номінальний ВВП за підсумками року становитиме 1,5 трильйонів гривень, а вже 19 жовтня прем'єр-міністр Микола Азаров заявляв, що "Дай Боже, щоб ми вийшли на 1,4 мільярдів гривень". При цьому і НБУ, і уряд не подають відносну статистику щодо динаміки ВВП.

Тим часом Європейський банк реконструкції та розвитку погіршив свій цьогорічний прогноз зростання українського ВВП до всього лише 1%, тоді як ще у травні у ЄБРР розраховували на 2,5%-е зростання української економіки.

Рейтингова агенція Fitch прогнозує, що за підсумками 2012 року українська економіка зросте лише на піввідсотка.

При цьому бюджет поточного року було розраховано на прогнозі зростання у 3,9%.

Ці далекі, здавалося б, від пересічного українця цифри, насправді напряму впливають на життя багатьох - каже директор економічних програм Центру Разумкова Василь Юрчишин:

"Якщо ВВП недобирає 100 мільярдів гривень, бюджет недобирає приблизно 30 мільярдів. Про які тоді соціальні програми, чи, тим більше, капітальні інвестиції ми можемо говорити?"

Крім того, за даними Державної служби статистики, перевага імпорту над експортом у зовнішній торгівлі за січень-серпень 2012 року перевищила 10 мільярдів доларів, що майже на четверть більше за відповідний період минулого року. Майже 6,5 мільярдів із цього дефіциту припадає на торгівлю із Росією, яка є монопольним постачальником газу до України.

Згідно із даними НБУ, різниця між покупкою та продажем валюти населенням у вересні, зросла у 2,5 рази порівняно із серпнем - до 1,8 мільярдів доларів, що є найбільшими обсягами від запровадження "паспортизації" покупки валюти восени минулого року.

Одночасно зі зростанням попиту на валюту відбувається зменшення валютних резервів. Лише за січень-вересень вони скоротилися на 8%, або на понад 2,5 мільярди доларів. Зараховані валютні резерви НБУ складають 29 мільярдів 225 мільйонів доларів, але до кінця року, як прогнозують експерти, вони можуть знизитися до 25-26 мільярдів доларів.

Технічний візит зі стратегічними наслідками

При тому, що приплив валюти в країну від експорту постійно зменшується, а попит на валюту зростає, у 2013 році Україна має повернути близько 10 мільярдів доларів боргів, із яких лише МВФ - близько 6 мільярдів.

"Наступного року в Україні буде дуже складна боргова позиція. Лише МВФ треба буде віддати 6 мільярдів доларів. При цьому зазначу, що МВФ не реструктуризує свої борги, і тим більше не "списує" їх. Тому відновлення співпраці з МВФ - це є той мінімально необхідний крок, на який доведеться піти українській владі. І те, що МВФ приїздить в Україну напередодні виборів, підтверджує лише ступінь критичності ситуації", - каже директор економічних програм Центру Разумкова Василь Юрчишин. Він також додає, що, хоча фонд завжди підкреслює свою аполітичність, але, очевидно, його керівництво не може не звертати увагу на погляди головного акціонера - Сполучених Штатів, які вже висловили стурбованість перебіgom виборчої кампанії в Україні.

Водночас, як підкреслює екс-міністр фінансів Віктор Пинзеник, Україна вже входить до десятки країн "із найбільшими проблемами в обслуговуванні боргів, а очолює цей рейтинг Греція".

Крім того, як звертає увагу ще один екс-урядовець, а нині - опозиційний депутат Сергій Терсьохін, іноземні інвестиції в Україну зараз майже не приходять, а "інвестиції" у вигляді грошових переказів від українських заробітчан у Європі також скоротилися.

"Якщо Національний банк і надалі буде тримати цей фіксований курс 7,99, і витрачати валютний резерв, то я нагадую, що в лютому наступного року починаються пікові виплати по зовнішнім зобов'язанням, близько 10 мільярдів. З іншого боку, торговий баланс в нас мінус десять мільйонів з гаком, прямі інвестиції до нас не йдуть, поточний рахунок негативний, скоротилися також неторгові платежі – це те, що заробітчани присилають в Україну, оскільки там вони роботу втратили", - каже депутат.

За таких умов гроші від МВФ можуть виявитися не тільки найдешевшим, але й єдино можливим для України способом отримання позики при тому, що внутрішні ресурси української економіки наступного року навряд чи дозволять розплачуватися із усіма боргами - зовнішніми та внутрішніми.

З іншого боку, як каже керуючий директор інвестиційної компанії "Тройка Діалог Україна" Ігор Петрашко, від того, чи буде відновлено співпрацю з МВФ, залежатиме те, наскільки урядові та НБУ вдасться втримати гривню від девальвації:

"Мені здається, що після завершення виборів фінансовому блоку уряду та НБУ варто буде зосередитися на відновленні співпраці з МВФ, щоб у країни була можливість швидко позичити під 2-3% у разі, якщо справи в економіці якось не дуже добре розвиватимуться. Це також дасть банкам можливість фінансувати не дірки у бюджеті та державний борг, а реальну економіку", - каже Ігор Петрашко.

Загалом, як вважає голова аналітичного департаменту іншої інвестиційної компанії Dragon Capital Андрій Безп'ятов, після завершення парламентських виборів ціни на газ та відновлення співпраці з МВФ будуть визначальними для української економіки.

I знову про тарифи

Нинішню програму співпраці з МВФ було розпочато влітку 2010 року. Передбачалося, що за цією програмою до кінця 2012 року Україна може отримати від МВФ кредит на загальну суму 15,5 мільярдів доларів.

Фонд виділив перші два транші на суму 3,4 мільярдів доларів, але у 2011 році припинив фінансування через те, що Україна відмовилася збільшити тарифи для населення на узгодженні з фондом 30% і для комунального сектору майже на 60%. З того часу всі переговори про відновлення кредитування завершувалися безрезультатно. Тоді українська влада говорила, що повернеться до переговорів з МВФ після того, як завершить переговори із російським Газпромом щодо перегляду цін на газ, знизити які не вдалося і досі.

За тиждень до приїзду до Києва місії МВФ фонд оприлюднив дослідження "Газова цінова політика України: наслідки підвищення тарифів", згідно із яким у разі, якби тарифи на газ для населення були підвищені хоча б на 20%, це звільнило б близько 0,2% від ВВП для адресної допомоги тим верствам населення, хто дійсно не може повністю розраховуватися за газ та опалення за ринковими цінами.

"Розрахунки свідчать, що підвищення тарифів на 20% мало вплине на добробут багатших верств населення. Разом із тим, чіткий графік підвищення тарифів у середньостроковій перспективі стане стимулом для підвищення енергоефективності", - йдеться у доповіді МВФ.

Крім того, як вважають у МВФ, це стало б стимулом для підвищення енергоефективності українського ЖКГ - споживання газу зменшилося б на 5%, а тепла - на 3%. А Нафтогаз, який завершив попередній рік із витратами у 135 мільярдів та доходами у 114 мільярдів, зможе, нарешті, відновити баланс своїх рахунків та не претендувати на бюджетні дотації.

Реакція на такі пропозиції від Міжнародного валутного фонду з боку офіційного Києва була досить суперечливою.

Прем'єр-міністр Микола Азаров заявив, що так само, як тарифи на житлово-комунальні послуги не підвищувалися у два попередні роки, не зростатимуть вони і у 2013 році. Віце-прем'єр та міністр соціальної політики Сергій Тігіпко висловився дещо м'якіше: "Поки що ми до таких рішень не готові". За його словами, у питанні тарифів з МВФ варто і далі шукати компромісу:

"Компроміс - це започаткування цілої низки енергозберігаючих програм, які б дозволили населенню брати дешеві довгострокові кредити на вирішення питань енергозбереження. Якби запрацювали програми із заміни вікон, утеплення дахів, підвальів, заміни котлів, тоді б ми могли говорити про якесь поступове підвищення тарифів, та й то - для багатих людей", - заявив Сергій Тігіпко.

Водночас екс-прем'єр, а нині депутат від Партиї регіонів Анатолій Кінах заявив, що владі таки доведеться піти на підвищення тарифів - принаймні на 20%, про які йдеться у звіті МВФ, "аби

розморозити співпрацю з фондом, і у зв'язку із необхідністю залучення нових кредитних коштів, і в якості позитивного сигналу для інвесторів".

BBC Україна

02.11.2012.МВФ: українська влада зацікавилася відновленням кредитування

Офіційний Київ висловив зацікавлення відновленням співпраці із Міжнародним валютним фондом та отриманням кредитів фонду, заявив у Вашингтоні директор департаменту із зовнішніх зв'язків МВФ Гаррі Райс.

Водночас представник МВФ твердить, що конкретні умови відновлення співпраці поки що не обговорювалися, так само, як і те, чи буде це продовженням уже наявної програми співпраці stand-by, розпочатої влітку 2010 року, або ж розробкою нової програми.

"Зрозуміло, що в Україні щойно завершилися вибори, і тому ми розраховуємо на співпрацю із новим урядом", - заявив пан Райс.

Із парламентськими виборами в Україні збігся і Клацнути візит місії МВФ, який розпочався 26 жовтня - напередодні голосування, і завершується 2 листопада, коли вже стали відомі попередні результати виборів. Утім, про результати роботи самої місії поки що нічого не повідомляють.

Fitch попереджає

За програмою співпраці з МВФ, затвердженою у липні 2010 року, Україна могла отримати понад 15 мільярдів доларів кредиту. Проте відтоді отримала лише 3,4 мільярдів доларів, після чого фінансування було припинене. Головна причина - невиконання Україною однієї із умов, що містяться у Меморандумі про співпрацю з МВФ - підвищення тарифів на газ та опалення для населення і ЖКГ.

У МВФ вважають, що субсидування низьких неринкових тарифів є важким тягарем для українського бюджету, який забирає до 6% ВВП. Український уряд із різним ступенем упередженості заявляє, що не піде на підвищення тарифів через те, що доходи переважної більшості українців не дозволяють їм вчасно сплачувати за газ та опалення. Термін дії цієї програми завершується наприкінці 2012 року.

Тим часом рейтингова агенція Fitch припускає, що без відновлення співпраці з МВФ у 2013 році Україні буде важко розраховуватися із зовнішніми боргами, адже самому лише МВФ Київ має повернути 6 мільярдів доларів із попередніх позик.

У Fitch наголошують, що через несприятливу зовнішню кон'юнктуру різниця між експортом та імпортом збільшилася до 8% від ВВП країни. Брак валютних надходжень від експорту також накладається на підвищений попит на валюту всередині країни, що призводить до зменшення валютних резервів.

У Fitch також попереджають, що між завершенням парламентських виборів 2012 року та початком президентської кампанії 2015 року в українській владі залишається зовсім небагато часу для коригування своєї економічної політики. При цьому експерти Fitch наголошують, що українській владі доведеться зробити досить непростий вибір:

"Якщо відбудеться ослаблення гривні, це підвищить навантаження з боку зовнішнього боргу та призведе до зростання інфляції. Якщо підтримувати стабільність гривні і далі, це призведе до скорочення валютних резервів", - пише Fitch. Агентство зауважує, що за рік валютні резерви НБУ скоротилися на понад 3 мільярди доларів - до 27 мільярдів.

У Fitch також вказують на те, що обмеження ліквідності у банківській системі України вже привели до скорочення кредитування та високих банківських ставок, що, у свою чергу, негативно відбувається на зростанні економіки.

Українські економічні оглядачі також наголошують, що із завершенням виборів у Києва є лише дуже вузьке "вікно можливостей" для того, аби зупинити негативні тенденції в економіці, яка почала скорочуватися, і відновити зростання.

BBC Україна

02.11.2012.Прогноз економістів: реформ не буде, комуналка подорожчає

Аби отримати від МВФ конче необхідні кошти, урядові України доведеться рано чи пізно виконати усі рекомендації. Тож збільшення ціни газу для населення економісти прогнозують ще до кінця року.

2 листопада завершується термін роботи в Україні чергової технічної місії Міжнародного валутного фонду (МВФ). Як повідомляв перед її прибуттям 26 жовтня представник МВФ в Україні

Макс Альєр, переговорах з Нацбанком та урядом мало йтися, зокрема, про програми з реформування фінансово-банківського сектора, про умови банківського кредитування та пріоритетні реформи на 2013 рік. Утім, сам факт переговорів ще не дає остаточної впевненості у тому, чи будуть зрештою виконані вимоги МФВ.

Абсолютна невизначеність

Так, ще на початку жовтня на прес-конференції в Ялті віце-прем'єр Валерій Хорошковський заявляв, що Україна виконає рекомендації МВФ щодо збільшення ціни газу для населення, але ще не знає, "яким саме чином". Натомість міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Анатолій Близнюк на брифінгу у середу, 31 жовтня, заявив, що збільшення тарифів для населення наразі не стойть на порядку денному, хоча "рано, чи пізно, таке рішення треба буде ухвалити".

Таку невизначеність і зволікання уряду економіст Ярослав Жаліло з Національного інституту стратегічних досліджень в інтерв'ю DW пояснив прагненням не просто збільшити видатки населення, а "прорахувати етапність, розміри компенсацій ціни послуг відповідно до купівельної спроможності українців та кошти для соціального захисту найбідніших верств". Жаліло вказує на те, що підвищення ціни на газ саме по собі в жодному разі не можна назвати реформою. "Якби йшлося про перебудову механізму ціноутворення на енергоносії, що тягне за собою проблеми, пов'язані з енергозбереженням, розвитком альтернативної енергетики і таке інше, тоді це реформа", – пояснив науковець.

Час на реформи втрачений

Жаліло наголосив також, що, крім реформи сфери ЖКХ, необхідна ціла низка інших реформ – в освіті, медицині, соціальному та пенсійному забезпеченні, транспортній інфраструктурі, dereguliacii та в системі управління державною власністю. Проте говорити про можливість запровадження цих реформ, на думку Жаліла, можна лише в разі "формування конструктивної більшості у Верховній Раді та вирішення питання з виконавчою владою".

Натомість експерт Центру Разумкова з економічної, бюджетної та соціальної політики Павло Розенко, який невдовзі і сам працюватиме в парламенті від партії УДАР, впевнений, що влада прогавила час для запровадження реформ. За його словами, після виборів 28 жовтня в уряду більше не буде стабільної більшості в парламенті. "Останні два роки уряд мав всі можливості запроваджувати реформи за підтримки 250 депутатів, але він своїми діями тільки дискредитував саму ідею реформ", – сказав економіст.

Від МВФ не втечеш

Водночас якщо взяти до уваги, що на разі економіка України не дає ресурсів навіть для покриття поточних соціальних видатків, уряду України "конче необхідна фінансова допомога МВФ наприкінці цього або на початку наступного року", заважує Розенко. Тож, Кабміну, за словами економіста, доведеться не лише збільшити ціну газу для населення, а й виконати всі вимоги МВФ. "Ідеється ще й про надання більшої самостійності Нацбанку, лібералізацію курсу гривні, скорочення бюджетного дефіциту та розрахунок держбюджету на наступний рік на реалістичних прогнозах інфляції".

Іти на поступки МВФ уряд примусить не лише внутрішня ситуація, а й стрімке сповільнення світових ринків та скорочення споживання українських товарів, вважає виконавчий директор Фонду Блейзера Олег Устенко. "Половину ВВП Україна отримує від експорту, отже, погіршення ситуації на світових ринках означає значне зростання економічних ризиків для України", - сказав експерт в інтерв'ю DW. Водночас Устенко наполягає на тому, що перед тим, як збільшувати ціни на газ та комунальні тарифи для населення, уряд має запровадити механізми адресної допомоги соціально вразливим верствам.

DW.DE

ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ

КРАЇНИ ЄВРОПИ НІМЕЧЧИНА

25.10.2012. Модернізація газогонів: Україна робить перший маленький крок

Україна модернізує частину своєї газотранспортної системи із залученням німецьких технологій і кредитних коштів. Deutsche Bank надає компанії «Укртрансгаз» кредит на 50 мільйонів євро.

Так і не дочекавшись грошей від ЄБРР та інших міжнародних структур для модернізації української газотранспортної системи (ГТС) Україна почала шукати інших шляхів, аби здійснити хоча б точковий ремонт своєї ГТС. В липні НАК «Нафтогаз України» та німецька компанія Ferrostaal Industrieanlagen GmbH підписали меморандум про взаєморозуміння, а вже у жовтні Верховна Рада схвалила збільшення державних гарантій на 560 мільйонів гривень для залучення кредиту під цей проект.

Кредит на відповідну суму у євро надасть Україні Deutsche Bank. Освоюватиме гроші компанія «Укртрансгаз» - «дочка» «Нафтогазу». Німці прокредитують 80 відсотків вартості проекту. Суму, якої не вистачає, українська сторона має знайти самотужки. Раніше у кабміні цей проект називали «першою ластівкою» співпраці України з європейськими партнерами щодо модернізації української газотранспортної системи. На німецькі кредитні кошти Україна хоче модернізувати газоперекачувальне обладнання на компресорній станції Бар, що на Вінниччині. Це одна з 12 таких станцій на магістральному газопроводі «Союз».

Вичерпаний ресурс

Які саме роботи здійснюються на станції, в «Укртрансгазі» не повідомили. За інформацією компанії, метою проекту є подовження терміну експлуатації газових турбін і газових компресорів станції на 15 років, а також зниження обсягів споживання паливного газу на 28 відсотків. «Сам магістральний трубопровід у хорошому технічному стані, але 40 відсотків компресорних станцій, які перекачують по ньому газ, вичерпали свій ресурс експлуатації. Тож їх потрібно міняти на нові, більш економні», - прокоментував Deutsche Welle експерт Інституту енергетичних досліджень Юрій Корольчук.

Більш економними експерти називають удосконалені газоперекачувальні агрегати компресорних станцій, як працюють на електроенергії, не використовуючи при цьому технологічний газ. «Такі агрегати у Європі ставили ще двадцять років тому. Тому ми зараз доганяємо поїзд, але все ж це краще, аніж енергоємне застаріле обладнання», - впевнений Корольчук. На думку виконуючого обов'язки директора енергетичних програм центру Разумкова Володимира Омельченка, нові системи, які знижуватимуть споживання газу компресорними станціями, можуть окупитися для України лише за 10-12 років.

Краще синиця в руках

Водночас експерти певні, що «точковий» ремонт компресорних станцій виправданий, адже навряд чи міжнародні організації погодяться надати Україні 4,8 мільярда євро на повномасштабну модернізацію української ГТС. Це нещодавно підтвердив і старший банкір ЄБРР з природних ресурсів Пол Шапіро. За його словами, Європейський банк реконструкції і розвитку сумнівається в перспективності фінансування української газотранспортної системи. «Чи має сенс витрачатися на систему, якою неможливо користуватися?», - зауважив Шапіро. У ЄБРР наголошують, що фінансуватимуть проекти по реконструкції ГТС тільки після реформування НАК «Нафтогаз». Натомість про реформи в компанії лише говорять. «Насправді на компресорній станції «Бар» ситуація не критична. Вона критична в управлінні компанією «Нафтогаз». Проблеми не в тому, що щось зносилося на ГТС, а тому, що все це погано управляється», - вважає Володимир Омельченко.

Одна із 74-ох компресорних станцій

Експерти впевнені, що Україна використовуватиме факт залучення німецького кредиту для часткової модернізації ГТС, аби «тиснути» на «Газпром» у газових переговорах. Однак це мало допоможе українській стороні, переоконані оглядачі. «Україна використовуватиме будь-який привід і будь-який свій успіх по ГТС, аби вести адекватну інформаційну війну з «Газпромом», але навряд чи цим можна налякати слона», - каже Юрій Корольчук. Експерт Вказує на те, що магістральний газопровід «Союз», побудований у 1975-1978 роках – це лише маленька частина української ГТС. Його проектна потужність складає 26 мільярдів кубічних метрів на рік, довжина по території України – близько півтори тисячі кілометрів. На газопроводі знаходитьться 12 компресорних станцій. Натомість загальна протяжність газопроводів на території України становить майже 40 тисяч кілометрів. На них налічується 74 компресорних станцій.

DW.DE

01.11.2012. Україна купуватиме газ у Німеччині

"Нафтогаз України" веде переговори про закупівлі газу у німецької RWE. Обсяг поставок через територію Польщі може досягти 360 млн кубометрів палива на місяць.

Навіть незважаючи на високі ціни на спотовому ринку ЄС, це буде вигідніше закупівель у "Газпрому". Про це заявив глава департаменту балансів газу, метрології та обліку газу та нафти НАК Павло Афанасьев.

За його словами, вже в листопаді можуть початися перші поставки на рівні 1 млн кубометрів газу на день, а в перспективі цей обсяг може бути збільшений в 12 разів.

Газ пропонується постачати через територію Польщі при реверсії однієї з ліній, які з'єднують газотранспортну систему України і Польщі. "Є також технічні можливості отримувати газ через Угорщину", - зауважив Афанасєв.

Експерти припускають, що газ, отриманий Україною зі Східної Європи, може зайняти до третини її ринку.

Росбалт

01.11.2012. Україна може імпортувати близько 57 млн куб. м німецького газу до кінця року

Україна може імпортувати понад 56,7 млн куб. м німецького газу з 1 листопада 2012 р. по 1 січня 2013 р.

Про це інформує [zn.ua](#).

"НАК "Нафтогаз України" і найбільший у Центральній та Східній Європі газотрейдер RWE Supply & Trading (RWE ST, Німеччина) підписали контракт про продаж/купівлю природного газу на кордоні Польща-Україна", - повідомляє видання.

Термін дії контракту - з 1 листопада 2012 року по 1 січня 2013 року.

Згідно з документом, обсяг поставок газу в Україну становитиме 56 млн 744,64 тис. куб. м. Поставки здійснюються через газовимірювальну станцію (ГВС) "Германовичі".

"Забезпечення диверсифікації поставок газу в Україну і виконання умов окремого контракту між НАК "Нафтогаз України" і RWE ST від 11 жовтня 2012 року стало можливим завдяки ряду заходів, зроблених у ДК "Укртрансгаз". А саме: виконанню робіт з реконструкції ГВС "Дроздовичі" для забезпечення надходження природного газу з боку ГВС "Германовичі" у реверсному напрямку, а також підписанню операторського договору між ДК "Укртрансгаз" і польською Gaz-System 28 серпня 2012 року, який регулює взаємовідносини між сторонами під час прийому-передачі природного газу на ГВС "Германовичі""", - зазначає видання.

Як повідомлялося, Україна у зв'язку з планами і заявами "Газпрому" про істотне зниження транзиту російського газу до Європи через українську ГТС розглядає можливість використання своїх газотранспортних потужностей у реверсному режимі.

У березні цього року глава "Нафтогазу" Євген Бакулін повідомив про переговори щодо закупівлі природного газу в Європі. А вже у травні компанія уклала рамкову угоду про купівлю-продаж природного газу з RWE Supply & Trading GmbH.

Наприкінці вересня заступник головного інженера "Укртрансгазу" Олег Михалевич повідомив, що Україна вжилася заходів, які зараз дають змогу прийняти у реверсному режимі газ з Європи в обсязі близько 5 млрд куб. м на рік. Він також зазначав, що без додаткових капіталовкладень обсяг реверсних поставок палива в Україну може бути збільшений до 20 млрд куб. м на рік.

Нагадаємо, що згідно з газовим контрактом з ВАТ "Газпром", Україні необхідно викупити щонайменше 41,6 млрд куб. м російського газу відповідно до умови "бери або плати". При цьому в профільному міністерстві України заявляють, що у 2012 р. обсяг закупівель російського газу може становити 27 млрд куб. м компанією НАК "Нафтогаз України" і ще 8,124 млрд куб. м компанією Ostchem Holding Limited.

УКРІНФОРМ

02.11.2012. В Україну пішов газ з Європи

Вчора в Україну почав надходити газ з Європи. Поставки, альтернативні російським, здійснюються за контрактом з найбільшим в Центральній і Східній Європі газотрейдером RWE Supply & Trading (RWE ST, Німеччина). До нового року триватиме випробувальний період, після чого може бути підписаний новий контракт. У Києві сподіваються, що до того часу вдастися добитися зниження ціни на російський газ.

Переговори про постачання газу з Європи почалися ще навесні. Українська сторона, готовуючись до запуску російських альтернативних газопроводів і до зниження обсягів транспортування газу по своїй території, вирішила використати частину вивільнюваних трубопровідних потужностей у зворотному напрямку - з Європи в Україну. За минулий час була проведена реконструкція станції «Дроздовичі», на яку по території Польщі може поставлятися газ з Німеччини.

Як раніше пояснювали українські чиновники, сенс в тому, що навіть російський газ для Німеччини коштує дешевше, ніж для України. Крім того, купівлю енергоносіїв можна здійснювати на європейських спотових ринках. Експерти ж відзначали, що різниця в ціні буде незначною, а

Київ почав реалізацію цієї схеми з політичних міркувань - щоб посилити енергетичну незалежність від Росії.

Упродовж двох місяців обсяги альтернативних поставок становитимуть близько 1 млн. куб. м газу на добу. Експерт з енергетичних питань Валентин Землянський сказав «НГ», що до нового року сторони тільки проводять технічні випробування нової схеми роботи, а потім обсяг може бути збільшений. Пропускна спроможність станції «Дроздовичі» складає 5 млрд. куб. м газу в рік. Словаччина також підтвердила зацікавленість у переговорах, які дозволять Україні через рік відкрити ще один напрямок поставок - до 10 млрд. куб. м в рік.

Як відомо, раніше в Москві висунули ультиматум Києву: перегляд газових контрактів, укладених в 2009 році, стане можливим тільки за умови вступу України до Митного союзу.Хоча позиція Києва не змінилася і команда Януковича продовжує орієнтуватися на зближення з Європою, посол РФ в Україні Михайло Зарабов, коментуючи минулого тижня ситуацію на газових переговорах, дещо пом'якшив позицію. Зарабов в інтерв'ю «Ізвестиям» зазначив, що російську сторону не влаштовує тристоронній формат консорціуму, оскільки членство України в Європейському енергетичному співтоваристві накладає на «Газпром» ряд обмежень.

Експерти в Києві не виключають також, що події будуть розвиватися за кризовим сценарієм - якщо «Газпром» не влаштує українські пропозиції щодо консорціуму або якщо Росія знову повернеться до вимог про членство України в Митному союзі. Співрозмовники «НГ» звернули увагу на нещодавню жорстку заяву керівника Фонду національної енергетичної безпеки РФ Костянтина Симонова, який обурився, що Україна, знижуючи обсяги купівлі російського газу, порушує чинний контракт і бравує цим. Симонов припустив, що Київ навмисне провокує конфлікт з «Газпромом», і не виключив нової газової війни.

Независимая газета

КРАЇНИ БЛИЗЬКОГО СХОДУ ТА АФРИКИ

ІРАН

02.11.2012. Україна та Іран співпрацюватимуть у сфері освіти і науки, - МОН

1 листопада 2012 року відбулася зустріч Першого заступника Міністра освіти і науки, молоді та спорту Євгена Суліма з делегацією Ісламської Республіки Іран на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Ісламської Республіки Іран в Україні Акбаром Гасемі-Аліабаді та ректором Тегеранського університету, доктором Фархадом Раҳбаром.

Про це повідомили JeyNews у прес-службі МОН молодіжьспорту.

Під час зустрічі сторони обговорили низку питань щодо розвитку перспективних напрямів двостороннього співробітництва у сфері освіти та науки, зокрема, обговорювались питання налагодження співпраці Тегеранського університету з українськими вищими навчальними закладами.

Сторони домовилися найближчим часом створити комітет з науково-дослідницької співпраці між університетами України та Ірану.

Євген Суліма під час зустрічі зазначив, що в умовах сучасної глобалізації стає актуальним діалог між університетами двох країн, та наголосив, що наука сьогодні не має державних кордонів.

Перший заступник Міністра також звернув увагу іранської делегації на доцільністі збільшення контингенту студентів з Ірану у вищі навчальні заклади України за різними спеціальностями.

У свою чергу Фархад Раҳбар наголосив на зацікавленості Тегеранського університету у співробітництві з вищими навчальними закладами України. Днями Тегеранський університет підписав Меморандум про взаєморозуміння з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, а напередодні з Національним університетом харчових технологій.

Відповідно до Меморандуму, співпраця між університетами здійснюватиметься в окремих галузях і передбачатиме проведення низки заходів: розробка спільних програм наукових досліджень, участь у міжнародних науково-практических конференціях та семінарах, обмін студентами, аспірантами та науково-педагогічними працівниками з метою стажування та навчання, обмін науковими матеріалами, спільне видання науково-методичної літератури та ін.

JeyNews